

Congres 26/11/2005
Ondernemend Vlaanderen
Welvaart voor iedereen!

CONGRESWERKGROEP 5 'OMGEVINGSFACTOREN VAN DE ECONOMIE' (I.0 - 26 NOVEMBER 2005)

SITUERING	3
A. ANALYSE	3
1. Administratie	3
Economisch beleid wijkt voor vriendjespolitiek.	3
Logge overheidsadministratie.	4
Geen administratieve vereenvoudiging.	4
'Twaalf werken' en de Kafka-tekst.	5
Kruispuntbank en ondernemersloketten.	5
GOM's worden POM's.	6
Bevoegdheidsversnippering.	6
De Copernicushervorming: een Belgisch verhaal.	7
Topbenoemingen: partijpolitieke evenwichten.	7
Mandaatfuncties.	7
Ministeriële kabinetten niet afgeschaft.	7
Belgische staat wordt vetter.	7
Beter Bestuurlijk Beleid.	8
2. Elektronisch bestuur	8
Verkeerde beleidsprioriteiten.	9
3. Milieubeleid	9
Ondoorzichtige milieuwetgeving.	10
Vereenvoudiging schiet tekort.	10
De integrale waterfactuur.	10
Bodemsanering.	10
De Europese REACH-verordening.	11
4. Ruimtelijke ordening	12
5. Mobiliteit en infrastructuur	12
Vlaamse wegen slibben dicht.	12
Cruciale verbindingen ontbreken.	12
6. Energie	13
Geen coherent beleid.	13
Bevoegdheidsversnippering zorgt voor slecht beleid.	13
Vrije markt of toch niet helemaal?	14
De liberalisering van de energiemarkt.	14
7. Sociaal overleg	15
Syndicale organisaties en hun historische verdienste.	15
Een sociale rol, maar ook verantwoordelijkheid.	15
Monopolie.	16

Madouplein 8 bus 9
1210 Brussel
Tel. 02.219.60.09
Fax 02.218.19.58

www.vlaamsbelang.org
info@vlaamsbelang.org

Van arbeidersbeweging naar integraal deel van het machtsbestel.	16
Het Nederlands op de werkvloer en in het overleg.	16
B. ONZE VISIE	18
1. Administratie	18
Een sobere overheid.	18
Depolitisering van de administratie en het middenveld.	18
Geen overheidsbetutteling.	18
2. Elektronisch bestuur	19
Aandacht voor het 'kantoor interne verwerking.'	19
OxB en de digitale boordtabel.	19
3. Milieubeleid	20
Fiscale maatregelen, in plaats van sancties.	20
Meer aandacht voor preventie.	20
Een doorgedreven modernisering van de afvalverwerking.	20
Sancties als stok achter de deur.	20
4. Ruimtelijke ordening	21
Onze troeven beter uitspelen.	21
Realistisch ruimtegebruik.	21
De stadsvlucht keren.	21
5. Mobiliteit en infrastructuur	21
Wegvervoer: de lacunes wegwerken.	21
Binnenvaart: een transportmiddel voor de toekomst.	21
Investeren in modern spoorwegnet.	22
Groeikansen voor Vlaamse luchthavens.	22
6. Energiebeleid	22
Uitstap kernenergie ongedaan maken.	22
Naar een échte vrije energiemarkt.	23
Strategische sectoren: geen uitverkoop aan Frankrijk.	23
7. Sociaal overleg	24
Een sociale partij.	24
Rechtspersoonlijkheid en transparantie.	24
Subsidiariteit in sociaal overleg.	24
8. Een betere rechtsbescherming voor ondernemers	25
Octrooiwetgeving vereenvoudigen, octrooien goedkoper maken.	25
Een moderne vennootschapswetgeving.	25
Geen omkering van de bewijslast.	26
C. CONCRETE MAATREGELLEN	27

SITUERING

Economische ontwikkeling en een toename van welvaart en welzijn ontstaan niet in een vacuüm. Ze komen steeds tot stand in een maatschappelijke context van werkenden en werkverschaffers (**sociale relaties**), maar ook temidden een geografische, natuurlijke omgeving (**leefmilieu**) voorzien van meer of minder infrastructuur en beheerst door een netwerk van instituties, conventies en regelgeving (**administratie**).

De toename van de welvaart en het welzijn via economische groei wordt wezenlijk bepaald door de mate waarin de omgevingsfactoren (milieuwetgeving, administratieve procedures, ruimtelijke ordening, logistieke infrastructuur, verkeersinfrastructuur, ...) een evenwichtige economische ontwikkeling bevorderen.

A. ANALYSE

De overheid neemt haar rol in het bewaken van de omgevingsfactoren weinig effectief op. De oorzaak berust in het gebrek aan efficiëntie van de verschillende overheidsechelons, die van de politieke wereld tegenstrijdige signalen opvangen en ze even dubbelzinnig opnieuw uitzenden. Daar zorgt vooral de bevoegdheidsversnippering - en de daarmee gepaard gaande manke communicatie - tussen het federale en gewestelijke niveau voor. Daarenboven werkt de doorgedreven politisering van de Belgische overheidsdiensten het gebrek aan deskundigheid in de dienstverlening nog in de hand.

1. Administratie

Dit hoofdstuk is exemplarisch voor het hele paarse beleid: de overgang naar de nieuwe ambtstermijn Verhofstadt-II is één grote verdwijntruc van alle goede, maar onafgewerkte voornemens van Verhofstadt-I. Guy Verhofstadt zal bij het begin van zijn tweede ambtstermijn de portefeuille Ambtenarenzaken - en meer bepaald het bestuurlijke parapedaarje, de Copernicushervorming - uit handen moeten geven aan Marie Arena (PS). Op het vlak van de bestuurlijke vernieuwing houdt de VLD enkel Vincent Van Quickenborne over als staatssecretaris voor Administratieve Vereenvoudiging.

In tegenstelling tot de vorige regering, die drie staatssecretarissen telde, benoemt Verhofstadt-II liefst zes staatssecretarissen. Heel wat paarse vrienden moeten immers aan een postje worden geholpen. Naast de minister voor Ambtenarenzaken (Marie Arena, PS) wordt dus ook nog een staatssecretaris voor Informatisering van de Staat (Peter Vanvelthoven, SP.A), een staatssecretaris voor modernisering van de Financiën (Hervé Jamar, MR) en een staatssecretaris voor Administratieve Vereenvoudiging (Vincent Van Quickenborne, VLD) aangesteld. Het zal wel toeval zijn dat deze vier personen uit de vier verschillende regeringspartijen komen en netjes volgens taalaanhorigheid zijn verdeeld...

Economisch beleid wijkt voor vriendjespolitiek. Reeds bij de regeringsvorming werd de basis gelegd voor het huidige wanbeleid: Verhofstadt-II geeft niet de voorkeur aan een efficiënt beleid, maar aan het uitdelen van postjes aan politieke vrienden. Het voeren van een krachtadig economisch beleid is slechts bijkomstig. Zo zijn de drie staatssecretarissen, die in feite allen opereren op het terrein van de minister van Ambtenarenzaken, toegevoegd aan liefst drie verschillende ministers. Geen enkele van de benoemde staatssecretarissen is echter toegevoegd aan Ambtenarenzaken. Zelfs Van Quickenborne geeft impliciet toe dat dit niet logisch is: *“Die drie bevoegdheden zouden bij één regeringslid kunnen zitten. Blijkbaar werden e-government en administratieve vereenvoudiging afzonderlijk als belangrijk genoeg beschouwd.”*¹

¹ ‘De burger als klant behandelen, is ook mijn job,’ *De Tijd*, 16 juli 2003.

Het spreekt voor zich dat deze typisch Belgische constructie voor blokkeringen en inefficiënt bestuur zorgt. De houding van de Parti Socialiste - het afschieten van de Copernicushervorming - maakt de functies van de staatssecretarissen van Informatisering van de Staat en van Administratieve Vereenvoudiging de facto overbodig. Voor iedere wezenlijke hervorming van het overheidsapparaat staat de PS immers vol op de rem. Van Quickenborne en Van Velthoven kunnen zich alleen nog met geknoei in de marge bezighouden.

Logge overheidsadministratie. De overheidsadministratie is meer dan ooit vastgeroest. Heel wat overheidsdiensten werken inefficiënt en kampen met een acuut tekort aan middelen. De federale administratie staat op de rand van het failliet. Sleuteldepartementen zoals Justitie en Financiën dreigen te verzanden door een gebrek aan technologische hulpmiddelen en - daaraan gekoppeld - het lage rendement van de ambtenaren. De zogenaamde ‘Copernicushervormingen’ werden gedwarsboomd door de hardnekkigheid van vooral de PS om politieke benoemingen te handhaven. In een vorig leven als oppositieleider sprak Guy Verhofstadt over ‘de Belgische ziekte’. Die ziekte is nog steeds niet genezen, wel integendeel. De waarheid is dat doortastende hervormingen ten behoeve van een dynamisch en ondernemend bedrijfsleven in België geen kansen krijgen omwille van de doorgedreven politisering: om te werken bij de overheid blijft ‘de juiste partijkaart hebben’ belangrijker dan competentie.

De hervorming - depolitisering - van de overheidsadministratie onder Verhofstadt-I werd een totale flop. Bijna alle federale topambtenaren die door paars werden benoemd hebben een uitgesproken partijpolitieke stempel.

Geen administratieve vereenvoudiging. Allerhande reglementen en plichtplegingen wegen erg zwaar door in de kwaliteit van het ondernemingsklimaat. Het Prospero-team van McKinsey berekende dat regelgeving en administratie in 2002 ruim 9 miljard euro (of 3,4% van het bruto binnenlands product) kostte aan de bedrijven. Ter vergelijking: in hetzelfde jaar bedroeg de totale opbrengst van de vennootschapsbelastingen 8,4 miljard. In 1970 telde het Belgisch Staatsblad 13.836 bladzijden, in 2003 was dit reeds opgelopen tot 62.435.

De regelgeving is dus verviervoudigd in goed drie decennia. De ondernemingen verzuipen onverminderd in een stortvloed van formulieren en paperassen. De laatste jaren is er, in tegenstelling tot wat de paarse regering beweert, helemaal geen afbouw van de regelgeving. Het hoeft geen betoog dat dit zijn weerslag heeft op het ondernemingsklimaat in Vlaanderen. Ondanks de kleine stijging die de afgelopen maanden merkbaar is, daalde het aantal startende ondernemers op vijf jaar tijd met 40%. Onderzoek wees uit dat buitenlandse ondernemingen veel belang hechten aan de kwaliteit van de regelgeving. Vooral de Amerikaanse investeringen in ons land daalden gevoelig door de onduidelijke regelgeving.

Schone schijn. Het regeerakkoord van Verhofstadt-I deed al mooie beloften inzake een afbouw van de administratieve overlast met 25%. Onder het hoofdstuk ‘Administratieve vereenvoudiging en wetsevaluatie’ stond te lezen:

“Tijdens volgende twee jaar zal de administratieve last voor burgers en ondernemingen met 10% dalen, om het geheel aan formaliteiten en verplichtingen tegen het einde van de regeerperiode met een kwart te verminderen.”

Er kwam echter allesbehalve een afbouw van de regelgeving onder de eerste regering van Guy Verhofstadt. Zelfs Van Quickenborne geeft dat toe: *“Men is er zelfs nooit in geslaagd een objectieve graadmeter in te voeren om de overlast te meten. Maar het is duidelijk dat paars-groen zelfs niet in de buurt van die 25% is geraakt.”* In strijd met de gedane beloften steeg de papierberg zelfs.²

² ‘Papierberg kromp niet onder Verhofstadt-I,’ *De Standaard*, 6 oktober 2003.

In het nieuwe paarse regeerakkoord van Verhofstadt-II worden enkele mooi verpakte doelstellingen opgesteld. Er kwam met Van Quickenborne zelfs een speciale staatssecretaris. De strijd van de staatssecretaris tegen de overreglementering is er vooral één van schone schijn. Met de regelmaat van de klok pakt 'Q' uit met een zogenaamde nieuwe vereenvoudiging of kondigt hij een nieuwe verwezenlijking van zijn 'twaalf werken' aan.

'Twaalf werken' en de Kafka-test. In het paarse regeerakkoord worden twaalf prioriteiten genoemd, door Van Quickenborne de 'twaalf werken' genoemd. Zeven van de twaalf werken - waaronder het invoeren van het uniek ondernemingsnummer en het uniek startersformulier hebben betrekking op ondernemers. Een van de andere speerpunten van het ambitieuze actieplan was het afschaffen van de fiscale zegels. Veelzeggend is dat minister van Mobiliteit Bert Anciaux vier maanden later, in februari 2004, verklaart de verkeersboetes voortaan onmiddellijk te zullen innen door middel van... fiscale zegels.³

Met de 'Kafka-test' probeerde de federale regering paal en perk te stellen aan de administratieve overlast. De test houdt in dat nieuwe wetten en regels in principe geen nieuwe rompslomp voor bedrijven mogen opleveren. Het volstaat echter niet om een halt toe te roepen aan de papierwinkel. Een daadwerkelijke afbouw van de overreglementering vraagt immers veel meer.

Tijdens de zomer van 2005 kondigt Van Quickenborne triomfantelijk aan dat hij reeds vijf van zijn 'twaalf werken' heeft verwezenlijkt en dat na twee jaar strijd tegen de administratieve overlast 233 miljoen euro is bespaard. De goede inspanningen die ook op het Vlaamse niveau worden geleverd, zetten echter weinig zoden aan de dijk. Even voordien gaven de winkelketens immers nog te kennen dat zij bijzonder weinig merken van de zogenaamde vereenvoudiging. Voor de opening van een supermarkt is het aantal verplichte vergunningen in tien jaar tijd gestegen van 9 naar 27...⁴ Ook hier speelt dus de bevoegdheidsversnippering tussen de federale staat en de regio's.

Dat niet alles in dit land administratieve rozengruis en maneschijn is, blijkt ook uit de veroordeling van de Belgische staat door de Europese Commissie. De richtlijn over de meldingsformaliteiten voor schepen die aankomen in of vertrekken uit Belgische havens, die tot doel heeft de formaliteiten te harmoniseren en te vereenvoudigen, wordt geschonden. De richtlijn moest tegen september 2003 in nationaal recht zijn omgezet, maar België heeft dit nog steeds niet gedaan⁵. Het is onvoldoende om, zoals Van Quickenborne dat regelmatig doet, te beloven overtollige regels af te schaffen. Als het hem werkelijk menens is met de zogenaamde 'Kafka-test,' dan dient een totaal andere benadering te worden uitgewerkt.

Zoals gezegd bestaat de administratieve wildgroei immers niet alleen op Belgisch, maar ook op Vlaams niveau. Ook in Vlaanderen is administratieve overlast een realiteit, denken we maar aan de wildgroei aan milieuwetgevingen. De voorbije twee jaar kwamen er maar liefst 333 nieuwe Vlaamse milieuregels bij.⁶ Deze situatie is onhoudbaar.

Kruispuntbank en ondernemersloketten. Volgens de Wereldbank duurt het in België gemiddeld 34 dagen om een onderneming op te richten. In Nederland en Denemarken duurt dit slechts 11 en 5 dagen.⁷ Het federale regeerakkoord van 2003 stelde 3 dagen voorop. Staatssecretaris Van Quickenborne herhaalde vorig jaar nog dat hij die doelstelling uiterlijk in 2005 wou realiseren (Gazet van Antwerpen, 23 oktober 2004).

³ *Het Belang van Limburg*, 25 februari 2004.

⁴ 'Supermarkt verzuipt in attesten,' *De Standaard*, 11 juni 2005.

⁵ 'België veroordeeld om nalatigheid in administratieve vereenvoudiging,' *Persagentschap Belga*, 9 juni 2005.

⁶ VBO-memorandum voor de regionale verkiezingen van 13 juni, 1 april 2004.

⁷ www.doingbusiness.org (Wereldbank 2005).

Op 1 juli 2003 werd de Kruispuntbank voor Ondernemingen (KBO) ingevoerd. Het nieuwe KBO-systeem moest het administratieve verkeer tussen ondernemers en de overheid regelen en de elektronische vervangversie van het Handelsregister worden. De ondernemingsloketten kunnen starters met het KBO-systeem aan een inschrijvingsnummer helpen. Vrijwel onmiddellijk na de lancering bleek dat het systeem vierkant draaide. Zo konden de tien erkende ondernemingsloketten de gegevens van de startende ondernemingen wel elektronisch doorsturen naar de KBO, maar bij de KBO zelf moest de verwerking van gegevens manueel gebeuren. Naast de gekende informaticaproblemen bleken er ook nog hiaten in de wetgeving te zitten.

De kruispuntbank bleef dus lange tijd een zorgenkind. Christian Vincke, de KBO-crisismanager, verklaarde dat de Kruispuntbank niet voor het einde van 2003 operationeel zou zijn. Eerder had de regering uiterlijk 1 juli 2003 voorop gesteld.

De overheid holt de troeven van de Kruispuntbank voor Ondernemingen uit door onvoldoende te voorzien in een gebruiksvriendelijke koppeling van databases. Bovendien ontvingen verschillende mensen met een vrij beroep tot voor kort nog steeds geen ondernemingsnummer. Dat heeft tot gevolg dat heel wat overheidsdiensten, zoals de BTW-administratie, technisch nog niet helemaal klaar zijn om te werken met het unieke ondernemingsnummer. De verschillende overheidsdiensten communiceren slecht en de federale en regionale maatregelen zijn helemaal niet op elkaar afgestemd.

GOM's worden POM's. Om de versnippering van bevoegdheden rond administratieve lastenverlaging ten top te drijven, laat ook de Vlaamse overheid van zich horen. Sinds het begin van de jaren zeventig hebben de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen (GOM's) zich met de economische streekontwikkeling bezig gehouden. Bij decreet is nu echter vastgelegd dat de socio-economische streekontwikkeling een bevoegdheid wordt voor de provincies via Provinciale Ontwikkelingsmaatschappijen (POM's). De GOM's houden dus op te bestaan.

Het luik bedrijfsadvies van de GOM wordt evenwel overgenomen door het VLAO (Vlaams Agentschap Ondernemen) dat verder wordt aangestuurd door de Vlaamse overheid en zich zal bezighouden met eerstelijnsadvies over bedrijfsvestiging, innovatie, milieu, ruimtelijke ordening, energie en financiën naar de individuele bedrijven toe. Dit VLAO zal ook de werking overnemen van het Vlaams Instituut voor het Zelfstandig Ondernemen (VIZO).

Vanaf 1 januari 2006 zullen ondernemers voor hun bedrijfsadvies, bedrijfsvoorlichting en administratieve formaliteiten bij een uniek ondernemersloket terecht kunnen. Ze hoeven dan niet meer, zoals nu, bij tien verschillende administraties en organisaties langs te gaan als ze een milieuvergunning willen krijgen, een vestiging in het buitenland willen oprichten of willen nagaan voor welke subsidies ze in aanmerking komen. Het Vlaams Agentschap Ondernemen (VLAO) zal die unieke loketfunctie vervullen, waardoor de administratieve lasten voor het bedrijfsleven verminderen en de contacten tussen de ondernemer en de overheid vereenvoudigen. In totaal komen er vijf provinciale VLAO-centra.

Bevoegdheidsversnippering. De bevoegdheidsversnippering tussen de verschillende beleidsniveaus is een belangrijke oorzaak van de huidige problemen. Vandaag duurt het opstarten van een onderneming nog steeds veel te lang, ondanks de vele paarse beloften terzake. De Unie van Zelfstandige Ondernemers (Unizo) spreekt de beweringen van de regering tegen dat het opstarten van een onderneming vandaag merkkelijk sneller gaat en wijst er op dat de opstart van een onderneming tot 4 maanden in beslag kan nemen. Dit is onder meer te wijten aan het feit dat de ondernemingsloketten diverse vergunningen niet kunnen of mogen afleveren. Voorts kampen de ondernemingsloketten met onbeantwoorde of onduidelijke juridische vragen inzake schrappingen en inschrijvingen. Er blijven ook heel wat praktische problemen. Na anderhalf jaar kunnen de ondernemingsloketten

nog altijd zelf geen officiële uitprinten maken uit de KBO. De ondernemingsloketten moeten bijgevolg de noodzakelijke uittreksels aanvragen via de helpdesk van de KBO. De uittreksels zijn allesbehalve gebruiksvriendelijk, wat voor een zeer gebrekkige dienstverlening naar de ondernemers zorgt.⁸

Inzake de Kruispuntbank voor Ondernemingen moet men de **Nacebel-classificatie van bedrijfscodes verfijnen**. Op dit moment is ze immers sterk verouderd. Te veel nieuwe beroepen worden in de restcategorie ‘overige beroepen’ opgenomen en er is soms twijfel tot welke categorie een bepaalde activiteit moet gerekend worden.

De Copernicushervorming: een Belgisch verhaal. De eerste regering-Verhofstadt wou werk maken van een verregaande modernisering van de administratie. Het federale regeerakkoord van 7 juli 1999 stelde onder meer een modernisering en hervorming van de openbare besturen, een ‘pact voor depolitisering’ en een beperking van het aantal kabinetten voorop. Al gauw werd duidelijk dat vooral de PS niet wilde weten van het depolitiseren van mandaten en instellingen. In de praktijk gingen de politieke benoemingen dus gewoon door.

Copernicus gekraakt. Dat de Parti Socialiste schoon schip zou maken met de Copernicushervorming, stond in de sterren geschreven. Een voorteken was het regeerakkoord van Verhofstadt-II, waarin met geen woord meer werd gerept over ‘Copernicus.’ Bij de samenstelling van de nieuwe federale regering haalt de PS met Marie Arena zelf de portefeuille van Ambtenarenzaken binnen. Zij mag het jarenlange obstructiewerk van haar partij afmaken en Copernicus definitief naar de prullenmand verwijzen.

Topbenoemingen: partijpolitieke evenwichten. Verhofstadt-I kondigde de vereenvoudiging van de administratie als een van de grote prioriteiten aan, maar ook de depolitisering van de administratie en de objectivering van benoemingen. De oorspronkelijke bedoeling was dat de bevoegde minister het profiel van zijn topmanagers zou opstellen. Daarna zou de selectieprocedure beginnen, waarbij de minister een beperkte lijst van de beste kandidaten zou krijgen. Op verzoek van vooral de PS bleven de partijpolitieke evenwichten behouden.

Mandaatfuncties. Ambtenaren of externen zouden objectief geselecteerd worden en dan een arbeidscontract van zes jaar krijgen. Na die periode moesten ze resultaten kunnen voorleggen om hun job te kunnen behouden. Dit essentieel luik van de Copernicushervorming werd, vooral onder druk van PS en Ecolo, afgevoerd.

Ministeriële kabinetten niet afgeschaft. Op 14 augustus 2001 beloofde eerste minister Guy Verhofstadt de afschaffing van de kabinetten “*binnen de twee jaar*”. Het regeerakkoord van 1999 stelde: “*Tenslotte zullen zoals voorzien bij het aantreden van de nieuwe regering de ministeriële kabinetten worden afgeschaft en de structuur van de steundiensten van de minister aangepast worden. Voortaan zullen de leden van de regering, naast de steun geleverd door hun administratie, beschikken over een persoonlijk secretariaat en een cel beleidsvoorbereiding.*” Het bleek een zoveelste paarse leugen. Onder de huidige regering-Verhofstadt-II zijn de politieke kabinetten zelfs machtiger dan ooit. Dat zeggen ook experts van de KU Leuven, die een kritische evaluatie maakten van het Copernicus-project en de afschaffing van de kabinetten de “lakmoesproef van Copernicus” noemen: “Vandaag de dag zijn de kabinetten ironisch genoeg sterker dan ze waren vóór Copernicus.”⁹

Belgische staat wordt vetter. Burgers stellen zich bewust op als klant van de overheid. Dit is zeker geen slechte evolutie. Het spreekt voor zich dat het verwachtingspatroon van de economische wereld zo mogelijk nog meer wordt beheerst door het verlangen deskundig, tijdig en pro-actief beroep te kunnen doen op overheidsdiensten. Wanneer we vaststellen dat onze talrijke overheidsbesturen deze verwachting deels of geheel beschamen, dan kan

⁸ Persbericht Unie van Zelfstandige Ondernemers, 5 januari 2005.

⁹ ‘Duur fiasco,’ *Knack*, 27 juli 2005.

het niet anders dan dat bedrijven hieruit afleiden dat de overheid onvoldoende aandacht schenkt aan economische groei en ontwikkeling.

De greep van de politieke partijen op de ambtenarij en de overheidsbedrijven is sterker dan ooit. Meer dan ooit heeft de PS overal een vinger in de pap. Voor deze partij is de ambtenarij er voor de politieke partijen en niet voor de burger. Uit een publicatie van de Europese Centrale Bank blijkt dat de Belgische administratie in de Europese Unie aan de staart bengelt; alleen Zweden en Italië doen nog slechter. De mislukte hervorming bewees eens te meer dat er in Vlaanderen en Wallonië fundamenteel andere opvattingen bestaan over de rol van de overheid en de ambtenarij.

Helemaal in tegenspraak met de vroegere ideeën van Guy Verhofstadt is ‘de staat’ alleen maar vetter en duurder geworden. De kleinste aanzetten tot verandering worden onmiddellijk uitgevlakt en zelfs teruggeschroefd door de almachtige Parti Socialiste. Voor het Vlaams Belang is het duidelijk: om de ‘Belgische ziekte’ te genezen moet België ophouden te bestaan. Slechts dan is ook behoorlijk bestuur in Vlaanderen mogelijk. Ondertussen verzanden alle Vlaamse pogingen om een behoorlijk bestuur voor de Vlamingen zoveel als mogelijk te realiseren in een politiek getouwtrek: de operatie Beter Bestuurlijk Beleid (BBB).

Beter Bestuurlijk Beleid (BBB). BBB, de hervorming van de Vlaamse administratie, was eveneens een speerpunt van de paars-groene regering. Het was de bedoeling om de administratie slagvaardiger te maken. Om te beginnen kon men zich vragen stellen bij de zogenaamde ‘onafhankelijkheid’ van de deskundigen die vanuit hun expertise mee zouden helpen het beleid voor te bereiden. Meer fundamenteel ging de vereenvoudiging van de overheidsstructuur de mist in, vooral waar men dan wou werken met moderne rechtsfiguren voor verzelfstandigde overheidsinstellingen, de IVA's (intern verzelfstandigde agentschappen) en EVA's (extern verzelfstandigde agentschappen). Met een - op zich verdienstelijke - bedrijfseconomische logica trekken zij het beleid op het terrein grotendeels naar zich toe. Het Vlaams Parlement heeft middels de vele oprichtingsdecreten voor IVA's en EVA's de ingezette evolutie decretaal haast onomkeerbaar gemaakt. Onze partij wenst nog steeds dat de verzelfstandiging van overheidsagentschappen zich beperkt tot IVA's met rechtspersoonlijkheid of publiekrechtelijk vormgegeven EVA's en de deur niet open laat voor de andere mogelijke rechtsfiguren, die ervoor zorgen dat de politiek-ambtelijke verstrengeling nog complexer wordt dan voorheen.

2. Elektronisch bestuur

“De overheid kan en moet de nieuwe technologieën nog veel beter gebruiken om te communiceren met burgers en bedrijven. De voorbije jaren zijn al een paar waardevolle projecten opgestart zoals de Kruispuntbank Ondernemingen en de elektronische identiteitskaart, maar het loopt nog niet. De bestaande initiatieven voortzetten en verbeteren is dan ook heel belangrijk,” zegt Peter Van Velthoven, staatssecretaris voor de Informatisering van de Staat. De regering mag dan wel weten waar het schoentje wringt, zij lijkt maar niet in staat om de problemen ook effectief op te lossen. Er moet prioriteit worden gegeven aan de vorming van professionele kenniswerkers die vanuit de bedrijven via het uniek ondernemingsnummer uit de KBO alle communicatie kunnen verzekeren met nieuwe ‘Overheid naar Bedrijfsleven’-toepassingen¹⁰ (OxB). Alle toepassingen voor fiscale en parafiscale aspecten van het ondernemen moeten worden geïntegreerd met andere toepassingen die de aanvraag van vergunningen ondersteunen. De huidige bevoegdheidsversnippering over het federale en het Vlaamse niveau moet alvast in een laagdrempelige digitale boordtabel op maat van kleine ondernemingen en zelfstandigen worden overwonnen.

Het lanceren van de portaalwebstek van de federale overheid - belgium.be - kostte liefst 55 miljoen euro (in Duitsland was dit ‘amper’ 5 miljoen euro) en was aldus exemplarisch voor het huidige beleid: duur en inefficiënt.

¹⁰ Internationaal is de term ‘Government to Business’ of ‘G2B’ gangbaar.

Volgens Guy Verhofstadt bedroeg de totale kostprijs 'slechts' 22,5 miljoen euro. Daarbij werden een aantal informatiseringsprojecten en 'onderhoudskosten' echter niet meegerekend. Ten onrechte, oordeelde het Rekenhof. Begin 2003 werd ook het overheidsportaal www.vlaanderen.be gelanceerd. De Vlaamse portaalwebstek kost 'slechts' een fractie van haar federale evenknie (2,75 tegenover 55 miljoen euro) en is daarenboven een stuk gebruiksvriendelijker.¹¹

De drijvende kracht achter het project van de Vlaamse portaalstek en projectleider van het 'e-governmentteam' van de Vlaamse overheid, Filip De Graeve, stapte echter op in juli 2003 na onenigheid met minister Patricia Ceysens (VLD).

Verkeerde beleidsprioriteiten. Het recente verleden heeft uitgewezen dat de federale regering de beleidsprioriteiten voor elektronisch bestuur verkeerd koos. Administratieve vereenvoudiging die verder wil gaan dan het uitwiden van scheeftrekkingen en absurditeiten kan inderdaad niet zonder informatie- en communicatietechnologie (ICT). De oorzaak van de moeilijkheden was de haast waarmee de regering 'iets' wou aanbieden aan de bedrijven. Er ging veel energie naar het zogenaamde 'kantoor externe uitwisseling'¹² of de toepassing voor de eindgebruiker, het bedrijf. Dit 'kantoor interne verwerking' is in regel nog steeds geen webstek, maar een ondernemersloket. Ingericht door o.a. middenstandsorganisaties, verwijzen de ondernemerslokets startende ondernemers dan wél door naar een webstek om hun formaliteiten te vervullen.

Deze ondernemerslokets liepen in 2003 grote vertraging op. Het 'kantoor interne verwerking' kreeg ondertussen niet de aandacht die broodnodig was: eerst moeten gegevens van overheidsdiensten met elkaar communiceren, alvorens een loket of webstek ondernemers eindelijk geen tijd meer doet verliezen, maar tijd winnen. De voormalige directie-adviseur van de zelfstandigenorganisatie Unizo, Luc De Serrano, omschreef het nochtans als volgt: "*De tijd om te kunnen starten is zowaar verdubbeld. Hoewel staatssecretaris voor Administratieve Vereenvoudiging, Vincent Van Quickenborne, meent dat dit straks nog maar elf dagen mag duren, zullen veel starters moeten vaststellen dat het allemaal veel langer duurt.*"¹³ De ondernemerslokets communiceren met de Kruispuntbank voor Ondernemingen (KBO), die bedrijven een uniek 'ondernemingsnummer' toekent. Volgens de bevoegde staatssecretaris kost een bedrijf starten in België ondertussen nog maar één dag, nu de moeilijkheden met ondernemerslokets en met de KBO zijn overwonnen...

3. Milieubeleid

Volgend hoofdstuk toont aan dat er in België ook inzake milieu en ruimtelijke ordening geen coherent beleid mogelijk is, onder meer door de bevoegdheidsversnippering tussen de verschillende beleidsniveaus. Te strenge wetgeving zorgt voor een rem op de economische activiteit.

Ondoorzichtige milieuwetgeving. De bedrijfswereld heeft al vele jaren terechte kritiek op de Vlaamse milieuwetgeving. Ondernemers dienen, naast de vele andere wetten en decreten, ook nog eens de 1.400 pagina's dikke VLAREM II-regelgeving te doorworstelen om te weten welke milieumaatregelen op hun bedrijf van toepassing zijn. Het is duidelijk dat het vergunningensysteem in VLAREM II veel te ingewikkeld en ondoorzichtig is. Bovendien zijn de voorwaarden in VLAREM II vaak niet aangepast aan de schaalgrootte van de bedrijven.

Een stedenbouwkundige vergunning en milieuvergunning zijn voor elke industriële activiteit vereist. Beide vergunningen zijn gekoppeld: als één vergunning wordt geweigerd, vervalt automatisch ook de andere. Toch verlopen beide vergunningsprocedures nog steeds onafhankelijk van elkaar. VLAREM bundelt de bepalingen over

¹¹ 'Vlaamse overheidswebsite kost 5% van federale,' *Gazet van Antwerpen*, 19 februari 2003.

¹² Internationaal is de term 'front-office' gangbaar.

¹³ 'Kafka zit aan het ondernemersloket,' *Het Nieuwsblad*, 30 juni 2004.

de milieuvergunning en bevat onder andere de indelingslijst van de als hinderlijk beschouwde inrichtingen. Per specifieke klasse gelden specifieke bepalingen. De voorwaarden zijn grotendeels de uitvoering van Europese Richtlijnen en Verordeningen.

Vereenvoudiging schiet tekort. Vlaams minister Peeters beloofde in het voorjaar van 2005 een aantal zinloze administratieve verplichtingen te onderzoeken, zoals bijvoorbeeld de publicatieplicht van de vergunningsaanvragen. In Nederland worden de vergunningsprocedures gemoderniseerd en vereenvoudigd. Enkel die bedrijven die een beduidende impact op het milieu hebben, zullen een vergunning moeten aanvragen waardoor zowat 20.000 bedrijven vrijgesteld zullen worden. Omdat ondernemingen regelmatig diversifiëren, nieuwe niches zoeken en inspelen op nieuwe marktmogelijkheden moeten ze in de praktijk nu ook nieuwe milieuvergunningen aanvragen. Vooral voor kleinere bedrijven is de milieuvergunningsaanvraag vaak een lijdensweg, brengt een en ander een forse papierberg met zich mee en moeten er telkens taksen op betaald worden.

Tijdens de periode 2000-2004 nam de vorige Vlaamse regering enkele bescheiden initiatieven om de milieuwetgeving te vereenvoudigen, zoals het decreet integraal waterbeheer en het 'milieueffecten en veiligheidsrapportage-decreet' (MER en VR). Met de Integrale Milieuvorwaarden had de Vlaamse regering een verregaande administratieve vereenvoudiging voor ogen. Het besluit op het Integraal Milieujarverslag (IMJV) moet bedrijven in staat stellen om te voldoen aan alle jaarlijkse meet-, registratie- en informatieverplichtingen met betrekking tot milieu via één formulier en op één tijdstip. Vanaf 2006 zou dit ook moeten kunnen via het internet. Heel wat andere projecten, zoals de integratie van de bouw- en milieuvergunning en het milieuvergunningenloket, werden echter niet afgerond. Minister Peeters wil via een éénloketfunctie milieu- en bouwvergunningen op elkaar afstemmen. Het dossier bevindt zich na jaren nog steeds in de voorbereidende fase.

Het Vlaams Regeerakkoord stipuleert dat de bouw- en milieuvergunningen worden geïntegreerd, zoals reeds enkele jaren bestaat in Wallonië via de 'permis unique'. Zowel de SERV als de Mina-Raad geven aan dat er nog heel wat zaken dienen te veranderen: er moet een eenvoudige meldingsprocedure uitgewerkt worden die bedrijven de rechtszekerheid geeft dat ze inderdaad onder het toepassingsgebied van de integrale milieuvorwaarden vallen.

De integrale waterfactuur. Eind 2004 besliste de Vlaamse regering om de 'integrale waterfactuur' - inclusief kosten voor waterzuivering - in te voeren voor iedereen die water afneemt bij een watermaatschappij. Het belangrijkste gevolg is dat de heffingen of bijdragen voor zuivering die de abonnees voordien betaalden nu omgevormd zijn tot kosten en die zijn voor ondernemingen fiscaal aftrekbaar wat voorheen met de milieuheffing niet het geval was.

Het systeem van 'één factuur voor alles' maakt de situatie voor verbruikers van meer dan 500 kubieke meter water per jaar er echter niet eenvoudiger op. Als grootverbruiker blijft men heffingsplichtig. De federale beslissing om de milieuheffingen niet langer aftrekbaar te maken blijft een aantal grote bedrijven onterecht parten spelen. In België blijft men belastingen op belastingen heffen.

Bodemsanering. Volgens ramingen van de zelfstandigenorganisatie UNIZO zijn er in Vlaanderen 42.000 tot 53.000 vervuilde bedrijfsgronden. Vooral KMO's hebben hiermee te kampen.

De financiële ruimte voor het saneren van historisch vervuilde fabrieksterreinen¹⁴ blijft een belangrijk probleem. Het gaat hier om historisch vervuilde industrieterreinen, veelal uit de periode waarin de fabriekswereld floreerde door staal, steenkool, raffinage en chemische nijverheid. De Vlaamse regering voorzag voor de aanpak van dit probleem dit jaar echter slechts 10 miljoen euro, wat amper genoeg is voor de sanering van verlaten of

¹⁴ De zogenaamde 'brownfieldontwikkeling.'

verontreinigde industrieterreinen. Ondertussen doet de regering een beroep op de bedrijven om een bodemsaneringsfonds op te richten. Inmiddels is - tien jaar na de invoering van het bodemsaneringsdecreet - over de financiële impact voor KMO's weinig bekend. Tot recentelijk werden voornamelijk grote industriële terreinen gesaneerd. Het bodemsaneringsfonds is pas medio 2005 begonnen met de eerste saneringen van tankstationterreinen, weliswaar tegen een gemiddelde kost van 100.000 euro. Er blijkt verder geen geld te zijn voor KMO's die geen schuld hebben aan de verontreiniging en het Fonds voor lekkende stookolietanks - beloofd in 2000 - is nog steeds niet in werking. Bedrijven hebben overigens geen uitzicht op een redelijke termijn: de overheid voorziet enkel dat alle vervuilde bodems moeten zijn opgeruimd tegen... 2036.

Afval. De Vlaamse afvalberg bestaat voor slechts 10% uit huishoudelijk afval. De resterende 90% komt voor de helft uit de industrie en de andere helft uit de dienstensector. Het nieuwe reglement van 2004 inzake 'afvalvoorkoming en afvalbeheer' is gebaseerd op de 'aanvaardingsplicht', waarin wordt bepaald dat de producent of de invoerder verantwoordelijk is voor de inzameling en de verwerking van het afval dat door zijn producten ontstaat. Hij moet dat afval dus op eigen kosten laten verwijderen of verwerken: het principe van de 'vervuiler betaalt'.

Het principe van de aanvaardingsplicht is echter niet zomaar toepasbaar op alle sectoren. In sommige sectoren, zoals bij producenten en invoerders van vloerbedekking, verduurzaamd hout, landbouwfolie e.a. is het aangewezen dat deze aanvaardingsplicht wordt overgenomen door een organisatie met verplichte beheersplannen en maatregelen en acties om de inzameling en verwerking centraal te organiseren. De overheid dient er echter over te waken dat deze formule geen misbruiken in de hand werkt, waarbij de geïnde vergoedingen, in feite bedoeld voor het recycleren, niet ten onrechte ten goede komen aan havikbedrijven die zich uitsluitend beperken tot het ophalen, het persen/bundelen en het verkopen, daarbij tweemaal inkomsten verwerven en de recyclagebedrijven in de kou zetten door de grondstoffen 'duur' te laten betalen.

Afvalpreventie bij bedrijven is uiterst belangrijk. De Vlaamse overheid moet blijven investeren in 'preventiestimulerende programma's' waarbij ze een stapsgewijze strategie volgt van sensibilisering, kennisverspreiding en eigenlijke invoering van preventiemaatregelen. Een gecoördineerde samenwerking met alle overheden is hierbij van groot belang.

De Europese REACH-verordening. De Europese ontwerpverordening REACH (Registration, Evaluation, Authorisation and restriction of Chemicals) wil onder meer de informatieverplichtingen voor chemische stoffen gelijk trekken.

Het oorspronkelijke REACH-ontwerp schreef een strenge doorlichting voor van alle 'oude' producten. Dit betekende dat de chemische bedrijven 30.000 stoffen hadden moeten testen en registreren, ook al zijn deze stoffen al jarenlang voor diverse toepassingen op de markt. Op 17 november 2005 zwakte het Europees parlement in een eerste lezing het Reach-voorstel af, zonder te raken aan de oorspronkelijke doelstellingen. Zo werd het toepassingsgebied beperkt door een aantal ongevaarlijke stoffen buiten de verordening te houden. Anderzijds werd extra gefocust op zorgwekkende stoffen in artikelen en op de stoffen van de CMR-groep en de PBT-groep.¹⁵ Het principe 'één stof - één registratie' blijft behouden, waardoor bedrijven de testgegevens met andere bedrijven zullen moeten delen. Het Europees Parlement keurde ook een aantal amendementen goed, waardoor het aantal dierproeven op gewervelde dieren aanzienlijk wordt verminderd. Daarenboven zal het Europees Chemisch Agentschap alternatieve testmethodes ontwikkelen en het gebruik van deze methodes opleggen tijdens de uitvoering van REACH.

¹⁵ De CMR-groep bevat de kankerverwekkende, mutagene, reproductieverstorende en hormoonontregelende stoffen; de PBT-groep bevat de persistente, bioaccumulerende en toxische stoffen.

4. Ruimtelijke ordening

Volgens het Strategisch Plan Ruimtelijke Economie (SPRE) mist Vlaanderen jaarlijks meer dan 3.000 banen door gebrek aan ruimte. Hierdoor gingen tussen 1994 en 2000 in Vlaanderen minimaal 20.000 banen verloren. De beschikbaarheid van bedrijventerreinen nam de laatste jaren sterk af zodat bedrijven die zich willen vestigen, uitbreiden of herlokalisieren geen geschikte locatie vinden met alle gevolgen vandien voor de dynamiek van de regionale én lokale economie en de internationale investeringsdynamiek in de regio. Tegen 2007 moeten 7.000 hectare bedrijfsterreinen worden gerealiseerd, waarvan 4.100 door de Vlaamse regering op gewestelijk niveau.

Momenteel leidt een veelheid aan planningsprocessen onvoldoende tot concrete ruimtelijke plannen en projecten. Ook de afbakeningsprocessen van de stedelijke gebieden vorderen zeer langzaam waardoor in sommige regio's het tekort aan bedrijventerreinen zeer schrijnend is. De Vlaamse regering belooft in haar regeerakkoord om de planologische afbakeningen te versnellen, alsook het bouwrijp maken van bedrijventerreinen en tevens voldoende reserves aan te houden. Het specifiek economisch ruimtegebruik in Vlaanderen is hoe dan ook eerder beperkt, met name iets meer dan 5% van de Vlaamse ruimte. In Vlaanderen zijn er naar schatting 23.000 zonevreemde bedrijven, samen goed voor circa 70.000 jobs.

5. Mobiliteit en infrastructuur

Vlaamse wegen slibben dicht. De sterke aangroei van het woon-, werk- en vrachtverkeer en het uitblijven van een doordacht beleid, hebben ervoor gezorgd dat onze wegen langzaam dichtslibben. Het Vlaams Belang wil de bereikbaarheid van onze bedrijven garanderen en de concurrentiepositie van onze economie vrijwaren.

Vlaanderen moet werk kunnen maken van distributie via verkeersnetwerken. Dit is nu te weinig het geval. Distributie gebeurt in belangrijke mate via de klassieke en nu al overbelaste verkeersaders. Het mobiliteitsbeleid moet volledig naar de gewesten worden overgeheveld.

Cruciale verbindingen ontbreken. Alhoewel Vlaanderen reeds een zeer dichte transportinfrastructuur heeft, ontbreken nog verschillende cruciale verbindingen. Onze zeehavens spelen bijvoorbeeld een cruciale rol in de economische groei, toch laat de bereikbaarheid ervan nog veel te wensen over zowel via het spoor als via de weg. In Zaventem hebben we een internationale luchthaven in het hart van Europa. Een aansluiting met de hogesnelheidstrein is er echter niet. Zo zijn er in alle Vlaamse provincies belangrijke infrastructuurwerken te realiseren om de huidige knelpunten in de mobiliteit weg te werken.

Volgens de bedrijfswereld moet prioriteit worden gegeven aan de ontsluiting van Antwerpen. De ring rond Antwerpen, de IJzeren Rijn, de uitdieping van de Schelde, de verbinding met Nederland en de luchthaven van Deurne staan hoog op het lijstje van de ondernemers. Het voorstel van Vlaams minister-president Leterme om dringende investeringen in infrastructuur te financieren via derde partijen kan dit proces inderdaad versnellen. De Vlaamse Confederatie Bouw berekende dat de transportinfrastructuur minstens 3,5 miljard euro overheidsinvesteringen nodig heeft: 3 miljard voor de prioritaire ontbrekende schakels, 500 miljoen voor verkeersveiligheid.

6. Energie

Geen coherent beleid. In februari 2005 werd het Kyoto-protocol definitief van kracht. Dat betekent dat de EU tegen 2012 haar broeikasgassen met 8% moet verminderen. De Vlaamse energie-intensieve industrie werkt, met Nederland als voorbeeld, vrijwillig aan een vermindering van haar energieverbruik. Dit werd geconcretiseerd in het zogenaamde 'Benchmarking Convenant' waarbij de Vlaamse energie-intensieve bedrijven beloven om tegen 2012 tot de wereldtop te behoren op het vlak van efficiënt energieverbruik. In ruil daarvoor zou de Vlaamse regering de bedrijven geen nieuwe maatregelen opleggen. Uit een eerste evaluatie blijkt dat de Vlaamse bedrijven hun productieprocessen verbeteren om minder energie te verbruiken. Het kan echter niet dat de milieurekening wordt doorgeschoven naar de ondernemingen zoals bij de Elia-taks. De energiekosten voor de ondernemingen zullen daardoor tegen 2010 stijgen met minstens 20%.

De overheid dient innovatie in milieuvriendelijke technologieën te stimuleren en de projectgebonden flexibiliteitsmechanismen van het Kyoto-protocol verder te zetten, waarbij landen projecten in het buitenland realiseren en daar een deel van de daar gereduceerde emissies van broeikasgassen aan zichzelf toekennen. Op die manier kunnen we extra emissierechten opbouwen. De auditconvenants op het vlak van energie-efficiëntie zijn een positieve aanzet. Op die manier wordt het investeringsklimaat bevorderd en kunnen de deelnemende bedrijven groeien.

De federale en Vlaamse overheid voeren geen coherent energiebeleid. De energiekosten gaan door allerhande heffingen en taksen in stijgende lijn. De verschillende overheden hebben de voorbije jaren heel wat maatregelen genomen rond universele dienstverplichting, bescherming van de consument en ecologische bescherming. Dat alles ging gepaard met belangrijke meerkosten. De Vlaamse bedrijven werden de voorbije jaren reeds geconfronteerd met tal van bijkomende kosten voor hun elektriciteit (financiering van het federaal controleorgaan CREG, de afbouw van het nucleair passief, Kyoto, groenestroomcertificaten, budgetmeters, gratis energie enzovoort).

Bevoegdheidsversnippering zorgt voor slecht beleid. Om de vrijgemaakte markt correct te laten functioneren werd de productieketen voor elektriciteit opgedeeld. Er werden op de verschillende niveaus (productie, distributie, verkoop) onafhankelijke bedrijven en instanties opgericht. De werking van deze instanties is echter niet altijd goed op elkaar afgestemd. Bovendien is het energiebeleid in België qua bevoegdheid een kluwen. Zo is Vlaanderen verantwoordelijk voor het technisch reglement van het distributienet, openbare dienstverplichtingen voor de distributie en de hernieuwbare energie, terwijl de eigenlijke distributietarieven een federale bevoegdheid zijn. De federale overheid is niet in staat om het aanbod aan vrij beschikbare elektriciteit op de markt te verhogen. Gezien de kloof tussen de elektriciteitsproductie en -consumptie in Vlaanderen, moet dringend werk worden gemaakt van meer productiefaciliteiten in het binnenland of meer importcapaciteit uit het buitenland. Vandaar geen afbraak van kernenergie maar opbouw en doorgedreven studie over de mogelijkheden tot commercialisering van kernfusie in plaats van kernsplijting. Overproductie kan geëxporteerd worden.

Het hoofddoel van de liberalisering van de energiemarkt was ook voor de zelfstandigen en kleine ondernemingen een verlaging van de prijzen te realiseren. De elektriciteitsprijzen zijn sedert de vrijmaking echter gestegen voor de grotere verbruikers.¹⁶ Het prijsverschil met de buurlanden is niet verdwenen door mededinging en marktintegratie.¹⁷ Integendeel: Vlaanderen kampt wel degelijk met een concurrentiehandicap. Voor de energie-intensieve bedrijven is er een beduidend prijsverschil met de meeste EU-lidstaten. Zelfs met een uitdovende Elia-heffing en een degressieve federale bijdrage zullen de gemiddelde meerkosten in de volgende jaren toenemen. Dat

¹⁶ De door VOKA voorspelde stijging van 6 euro/MWh in 2002 tot 14 euro/MWh in 2010 blijkt zich te voltrekken.

¹⁷ Onze stroom is bij de duurste in Europa. België is zelfs het op twee na duurste land na Duitsland en Italië.

is het gevolg van de stijgende meerkosten veroorzaakt door groenestroom- en WKK-certificaten. Vooral voor de toegang tot het distributienet zijn de tarieven te hoog.

Vrije markt of toch niet helemaal? De overname van Electrabel door Suez maakte nogmaals duidelijk dat de Belgische regering - niet alleen in dit dossier, maar ook in vele andere dossiers - zeer sterk de Franse belangen dient. Een Vlaamse overheid en een Vlaams bedrijfsleven die steeds minder in de pap te brokken hebben inzake energievoorziening, moeten als vanzelfsprekend in een minder optimale economische context functioneren, omdat zij voor hun beslissingen in toenemende mate afhankelijk zijn van internationaal-economische spelers die niet noodzakelijk rekening (bijvoorbeeld inzake energiebeleid en -voorziening) wensen te houden met de specifieke behoeften van het Vlaamse bedrijfsleven en de Vlaamse inwoners.

De liberalisering van de energiemarkt. Als gevolg van de liberalisering van de elektriciteitsmarkt staan de gemeenten (intercommunales) in voor de distributie van de elektriciteit, niet meer voor de levering (verkoop) ervan. Hierdoor lopen zij heel wat inkomsten mis. De Elia-heffing moet deze minderinkomsten compenseren. De gewesten kunnen zorgen voor een volledige of gedeeltelijke vrijstelling. De heffing, die alleen in Vlaanderen wordt uitgevoerd, wordt door particulieren en bedrijven betaald en bedraagt 4,91 euro per megawattuur verbruikte stroom. Op dat bedrag moet ook nog BTW betaald worden, zodat voor een gezin met gemiddeld verbruik de stroomfactuur al snel 20 tot 35 euro hoger uitvalt.

Terwijl de Vlaamse ondernemingen zware extra lasten krijgen opgelegd als gevolg van de Elia-heffing, verdient de federale overheid twee keer aan de liberalisering van de energiemarkt. Een eerste keer via de meeropbrengst van de vennootschapsbelasting van de energieleveranciers en een tweede keer via de BTW op onder andere de Elia-heffing. Unizo berekende dat de meeropbrengst van de vennootschapsbelasting ongeveer 50 miljoen euro per jaar zal bedragen en de BTW op de Elia-heffing ongeveer 34 miljoen euro (indien die nog aan 21% berekend zou worden).¹⁸

Energieprijzen zijn in Frankrijk tussen de 9% en 23% lager. Frankrijk is het land met het hoogste aandeel nucleaire energie. De Elia-taks draagt bij tot het concurrentienadeel van de Vlaamse bedrijven inzake elektriciteitsprijzen. Door retroactieve invoering van de Elia-taks hebben verschillende organisaties (UNIZO, Voka, Agoria, Febelhout, Fevia en Boerenbond alsook het energiestudiebureau GfE) een procedure¹⁹ bij het Arbitragehof ingespannen.

Er is nog steeds geen sprake van transparante informatie en een eenvormige berekeningswijze, waardoor het bijna onmogelijk is om het meest voordelige tarief te kiezen. In 2005 betaalde ongeveer 60% van de kleine ondernemingen nog het duurdere standaardtarief. Dit tarief ligt hoger dan in de buurlanden. Het spreekt voor zich dat dit een concurrentiehandicap voor de KMO's tot gevolg heeft.

¹⁸ Lannoo, R., 'Unizo over energieheffingen en het voorstel van minister Verwilghen voor verlaging van de BTW op elektriciteitsgebruik,' Persbericht Unizo, 20 januari 2005.

¹⁹ De terugwerkende kracht van de heffing (tot eind 2004) wordt aangevochten, alsook de onbeperkte instelling van de heffing en de bevoegdheidsdelegatie aan de federale uitvoerende macht.

7. Sociaal overleg

Syndicale organisaties en hun historische verdienste. Het Vlaams Belang ziet zichzelf als de partijpolitieke arm van de Vlaams Beweging. Deze Vlaamse Beweging heeft steeds een sociale strijd gevoerd voor een rechtvaardig loon naar werken voor alle Vlamingen en voor het recht op ‘werk in eigen streek’. De vakbonden hebben deze strijd eveneens met verve gevoerd. Zij stonden in de eerste linie als het ging over betere arbeidsvoorwaarden op de werkvloer en de uitbouw van de sociale zekerheid, een onovertroffen sociale verwezenlijking waarop de vakbonden zich terecht kunnen beroemen. Sinds enkele decennia heeft de grote welvaart - ondanks enkele economische crisissen - in brede lagen van de bevolking een toenemende ongevoeligheid veroorzaakt voor de broeihaarden van sociaal onrecht. Helaas zijn de vakbondsleidingen van deze nefaste mentaliteit eveneens het slachtoffer geworden. De structuren zijn belangrijker geworden dan het ijveren voor meer sociale rechtvaardigheid.

Een sociale rol, maar ook verantwoordelijkheid. Het huidige sociaal overleg is vastgeroest en zit gevangen in de logge Belgische structuren. Machtsbolwerken als de vakbonden moeten geen verantwoording afleggen voor hun acties of uitgaven. In België ligt de echte macht niet bij de verkozen volksvertegenwoordigers. Vaak nemen de echte machthebbers de beleidsbeslissingen onder invloed van allerhande drukingsgroepen. Het maatschappelijke middenveld - waartoe we eveneens de vakbonden kunnen rekenen - heeft zich jammer genoeg nog steeds niet losgemaakt van partijpolitieke invloeden. In verkiezingstijd helpt de vakbeweging de traditionele partijen immers aan mensen en middelen. Ook voor de economie doen deze maar te al vaak meer kwaad dan goed.

Syndicale organisaties houden ook hun pogingen vol om toegang te krijgen tot KMO's met minder dan 50 werknemers. In kleinere bedrijven kan het sociaal overleg het beste gevoerd worden via de collectieve kanalen. Heel wat sociale onvrede in KMO's volgt uit de onbehoorlijke allocatie van een bedrijf aan een paritair comité. Vooral in het aanvullende paritair comité belanden een aantal bedrijven die nadien blijken te functioneren met onduidelijke loonvoorwaarden voor werknemers en preciaire arbeidsomstandigheden.

De traditionele vakbonden zijn niet meer aangepast aan de noden van deze tijd. Zij stammen uit een tijd dat er slechts drie partijen waren (christelijk, socialistisch en liberaal). De oorspronkelijke vakbonden waren een effectief middel voor de kleine man om zich te verweren tegen de heersende klasse. Vandaag zijn de vakbonden een belangrijk deel van het machtsbestel. Vroeger waren de vakbonden revolutionair. Vandaag zijn ze verkrampd en vastgeroest en dienen zij niet altijd de zaak van de werknemers.

Vandaag zijn de vakbonden vertegenwoordigd in allerlei adviesorganen van de regering en in overheidsbedrijven (bijvoorbeeld de NMBS). Zij bepalen mee het beleid van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid en de Nationale Bank en dragen rechtens en raadsheren voor. De Belgische vakbonden zijn dus een deel van het machtsbestel geworden en oefenen heel wat invloed uit. Doordat zij feitelijke verenigingen zijn, 'bestaan' vakbonden eigenlijk niet. Dat maakt dat zij aan geen enkele controle zijn onderworpen. Volgens de Leuvense hoogleraar Blanpain ontlopen de vakbonden doelbewust hun verantwoordelijkheid en bezitten ze *“weinig transparantie en democratische legitimering, hun leiders worden niet verkozen, de leden hebben geen inspraak, het is een clubje dat zichzelf coöpteert”*. Blanpain pleit dan ook voor volledige rechtspersoonlijkheid. Het uitblijven daarvan wijt hij enkel aan *“partijpolitieke bindingen”*.²⁰

Vroeger waren de vakbonden een manier voor de arbeiders en bedienden om hun belangen te verdedigen tegen het grootkapitaal en het gevestigde bestel. Vandaag bestaat hun taak er in het ongenoegen van de kleine man te

²⁰ TerZake, 26 januari 2000.

kanaliseren en te manipuleren in vormen die voor de regering en het bestel aanvaardbaar zijn en niet te veel moeilijkheden opleveren.

Monopolie. Journalist Rolf Falter schetste treffend het feitelijke monopolie van de Belgische vakbonden:

“Uniek in de wereld is de Belgische combinatie waarbij de uitkeringsbevoegdheid van een verplicht werkloosheidsstelsel toevertrouwd is aan een feitelijke monopolie van de vakbonden. Het is een monopolie dat gehandhaafd wordt doordat het ministerie van Arbeid sedert 1918 altijd in handen is geweest van een socialist of ACW’er, net als de bevoegde gewestministeries sedert 1988.

Het monopolie levert de vakbonden ook leden op, want het is best handig als je als werkloze in de problemen komt dat je meteen ook je lidgeld hebt betaald aan de vereniging die over je lot beslist. Werkloosheid helpt sommige vakbondscentrales in Wallonië aan 40% van hun leden en meer dan de helft van hun inkomsten.”²¹

De vakbonden van vandaag kunnen inderdaad enkel overleven dankzij de privileges die hen zijn toegestaan door het Belgische machtsbestel. België is het enig land ter wereld waar de werkloosheidsvergoedingen uitbetaald worden door de vakbonden. Hierdoor kunnen de vakbonden effectief aan klantenbinding doen. Bovendien ontvangen zij jaarlijks miljoenen belastinggeld als ‘administratievergoeding’ voor het uitbetalen van deze werkloosheidsvergoedingen. Het lidmaatschap van de vakbond is vaak feitelijk verplicht in bepaalde sectoren (havenarbeiders, sleepdiensten) of wegens een quasi-monopolie van de vakbond (rechtsbijstand, bepaalde premies en voordelen, werkloosheidsuitkeringen).

Tenslotte heeft de wetgever het onmogelijk gemaakt dat nieuwe vakbonden hen concurrentie zouden aandoen: om erkend te worden als ‘representatieve vakbond’ moet men eerst 50.000 leden hebben, wat natuurlijk tot gevolg heeft dat deze representativiteit onbereikbaar geworden is voor nieuwe vakbonden.

Van arbeidersbeweging naar integraal deel van het machtsbestel. Dit alles brengt mee dat de huidige vakbonden nog maar weinig te maken hebben met de vernieuwingsgezinde strijdbewegingen van weleer. Integendeel: zij behoren nu tot het gevestigde bestel. Door hun band met de traditionele regeringspartijen en hun ideologische verstarring zijn ze niet in staat om een antwoord te bieden aan de problemen die zich vandaag stellen voor de gewone man.

Het Vlaams Belang stelt vast dat het met zijn programma vandaag meer aansluiting vindt bij de verzuchtingen van de arbeiders dan de traditionele vakbonden. Daar ligt ook een belangrijke reden waarom de vakbonden leden of verkiezingskandidaten van het Vlaams Belang zomaar uitsluiten. De zuiveringsoperatie tegen de Vlaams-nationale militanten heeft dikwijls zeer onaangename gevolgen voor de betrokkenen, bijvoorbeeld wanneer zij hun werkloosheidsvergoeding ontvangen via de vakbond.

Het Nederlands op de werkvloer en in het overleg. Een noodzakelijke voorwaarde om tot sociaal overleg te komen in de schoot van een onderneming, is het gebruik van dezelfde voertaal. Steeds meer kaarten vakbondsafgevaardigden terecht de taalvervreemding van de bedrijfstop aan. Deze bedrijfstop is niet altijd meer in staat om voeling te behouden met de werkvloer door het gebruik van Engels of Frans, of door de weigering om het Nederlands te gebruiken. Op 19 juni 1973 keurde de Nederlandse Cultuurraad unaniem een voorstel van decreet goed. Het decreet-Vandezande regelt de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en hun personeelsleden. Het bepaalt dat voor de mondelinge en schriftelijke sociale betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers in het Nederlands taalgebied, in de arbeidsverhoudingen uitsluitend het Nederlands mag worden

²¹ ‘Ciao Elio, ciao,’ *De Standaard*, 7 september 2005.

gebruikt. Dit decreet raakte bekend onder de naam ‘Septemberdecreet, omdat de Franstaligen de draagwijdte ervan pas in september 1973 inzagen en de Franstalige pers gedurende de hele maand september een hevige lastercampagne tegen het decreet voerde.

Meer dan een generatie later is de economie nog heel wat internationaler geworden. Op zich is het open karakter van de Vlaamse economie een goede zaak voor de Vlaamse welvaart. Vlaanderen is een exportnatie. De goede contacten met onze talrijke handelspartners hebben nochtans een sluipende verengelsing van het Vlaamse bedrijfsleven op gang gebracht. Deze tendens doet zich nu ook op de werkvloer gevoelen. Het personeelsbestand van heel wat Vlaamse KMO's en vanzelfsprekend ook van grotere bedrijven is meer internationaal getint dan vroeger. Het Vlaams Belang wil evenwel niet dat er geraakt wordt aan de afspraken die in het kader van het septemberdecreet zijn gemaakt.

B. ONZE VISIE

Het Vlaams Belang is van mening dat overheidsbeleid inzake milieu, ruimtelijke ordening, energie, mobiliteit, afspraken tussen werkgevers en werknemers en administratieve rechten en plichten geen ‘ondernemer pesten’ mag zijn. Duidelijke afspraken over onder meer milieu, sociaal overleg en administratie scheppen integendeel een draagvlak bij alle inwoners van Vlaanderen dat aan ondernemen krediet geeft. Concreet is het een goede zaak voor het bedrijfsleven en de economische groei in het algemeen, wanneer iedereen gelijk voor de wet is op de werkvloer, in het respecteren van het leefmilieu en in het informeren van de overheid over bedrijfsinkomsten, bij aanwervingen en overige aspecten van bedrijfsvoering.

1. Administratie

Een sobere overheid. De beginselverklaring van het Vlaams Belang laat aan duidelijkheid niets te wensen over. Onder ‘Subsidiariteit en een politiek in het algemeen belang’ staat te lezen:

“(…) De overheid en het politiek bestuur treden dus in principe sober en terughoudend op. Hieruit vloeit voort dat de partij bijvoorbeeld steeds zal opkomen voor de laagst mogelijke fiscale druk en tegen verkwisting. (…)

Politiek (en ook de partij zelf) is overigens geen doel op zich, maar een instrument waarmee het algemeen belang wordt nagestreefd. De partij bepleit dan ook een gezondere visie op de overheidstaken. Daarbij horen: meer aandacht voor het essentiële (zoals veiligheid en justitie), het actief terugdringen van overvloedige structuren en wetten, de strijd tegen corruptie en bureaucratie en het respect voor de scheiding der machten. Benoemingen en bevorderingen door de overheid kunnen enkel gebeuren op grond van bekwaamheid en ervaring.”

Het Vlaams Belang is van mening dat de overheid het algemeen belang moet dienen. Het rendement van de overheid is veel te laag. Een studie van de Europese Centrale Bank (ECB) uit 2003 stelde vast dat de Belgische overheidstaken evengoed zouden kunnen worden uitgevoerd met 34% minder middelen.²² Het is eveneens duidelijk dat er sprake is van een communautaire scheefrekening. In Wallonië werkt bijna 40% van de beroepsbevolking in overheidsdienst, terwijl dat in Vlaanderen met 25% een stuk minder is. De overheidstewerkstelling in Wallonië ligt onverklaarbaar hoger dan het Europees gemiddelde van 20%.²³

Depolitisering van de administratie en het middenveld. De overheid is - helaas - sterker gericht op controle dan op rendement, maar deze controle schiet bovendien tekort door de inefficiëntie (= het gebrek aan rendement) van de overheidsdiensten. Het Vlaams Belang vindt dat het algemeen belang meer gebaat is bij een *renderende* overheid, die concrete beleidsmijlpalen haalt, en minder bij een controlerende overheid, die overal in het maatschappelijke leven aanwezig wil zijn. Hieronder begrijpen we interne kwaliteitscontrole door beleidsdoelen te verwezenlijken en te evalueren aan de hand van criteria van doelmatigheid en kostenbeheersing. Vaak gebeurt deze aanwezigheidspolitiek via de omweg van de politieke verzuiling. Het maatschappelijke middenveld - waartoe we eveneens de vakbonden kunnen rekenen - heeft zich jammer genoeg nog steeds niet losgemaakt van partijpolitieke invloeden. Deze doen maar al te vaak meer kwaad dan goed - ook voor de economie.

Het Vlaams Belang verzet zich tegen een gepolitiseerd middenveld. Vakbonden en zelfstandigenlobbies die de looper uitrollen voor partijpolitieke invloeden in het bedrijfsleven kunnen niet op onze genade rekenen. Onze partij wenst daarentegen maar al te graag rekening te houden met representatieve organisaties, verenigingen en koepels van het maatschappelijk weefsel.²⁴ Zij verdedigen de algemene, brede krachtlijnen en principes van onze

²² Public sector efficiency: An international comparison (ECBwp242, juli 2003).

²³ RSZ-cijfers 1999, gecit. in De Standaard, ‘Waalse privé-sector weegt te licht,’ 10.02.2001.

²⁴ Internationaal is de term ‘civil society’ gangbaar.

samenleving. Zo hebben belangenorganisaties van werknemers en werkgevers de taak om de beginselen ‘loon naar werk’ (wat uiteraard ook een ‘recht op werk’ veronderstelt!) te vrijwaren en ze tot leidraad te maken van Collectieve Arbeidsovereenkomsten (CAO’s).

Geen overheidsbetutteling. Het Vlaams Belang bepleit een moderne en efficiënte relatie tussen het bedrijfsleven en de overheid. Het ‘Nieuw Openbaar Bestuur’²⁵ vertoont bedrijfseconomische invalshoeken. Nadenken over hoe administraties anders aan ‘overheid’ kunnen doen, is lovenswaardig. Het is dan ook erg jammer dat politiek gekrakeel de hand die de overheid naar het bedrijfsleven wil uitsteken, ongeloofwaardig maakt.

Onze partij laakt de huidige overheidsbetutteling. Daaraan moet eindelijk een einde worden gesteld. Het Vlaams Belang wil een maximale vereenvoudiging van de administratieve rompslomp. De overheid moet in administratieve handelingen aan de bedrijven kant en klare documenten opleveren. Op dit voorstel kunnen zij vervolgens al dan niet ingaan; zij kunnen dit voorstel desgewenst nog laten aanpassen, mits de juiste bewijsstukken. Slechts zo kan een echte partnerrelatie tussen overheid en bedrijven groeien. Nu lijkt het er nog veel te veel op, als moet een bedrijf een toverspreuk uit de mouw schudden om alle administratieve processen op hun juiste plek te doen vallen en zo eindelijk een felbegeerde vergunning in de wacht te slepen.

Een noodzakelijke voorwaarde voor elke administratieve vereenvoudiging is de vermindering van het aantal wetten en regels, naast de reeds gesignaleerde broodnodige fundamenteel andere kijk op de relatie van ‘klant’ (bedrijf) en overheid. Wetsmatiging moet een essentieel uitgangspunt zijn. Het Vlaams Belang wil een moderne en gedepolitiseerde administratie, een overheidsadministratie die geen ballast is, maar een partner van overheid en burgers.

2. Elektronisch bestuur

Aandacht voor het ‘kantoor interne verwerking.’²⁶ De hervorming van het zogenaamde ‘kantoor externe uitwisseling’²⁷ heeft weinig zin zolang de verschillende overheden het elektronische bestuur niet op elkaar afstemmen (via de uitwisseling van bijvoorbeeld burgergegevens, het zogenaamde ‘kantoor interne verwerking’). Het Vlaams Belang pleit dus voor gedegen elektronisch bestuur en minder schone schijn.

OxB en digitale boordtabel. Inzake elektronisch bestuur stelt het Vlaams Belang concreet voor dat de overheid voor de zogenaamde ‘OxB’ (*‘Overheid naar Bedrijfsleven’*)²⁸ goede standaarden dient uit te werken voor documentbeheer in het ‘kantoor interne verwerking’. Deze standaarden moeten transparant zijn en een eenvoudige één-op-één relatie onderhouden met formulieren die professionele kenniswerkers in elk bedrijf on-line moeten kunnen invullen via het ‘kantoor externe uitwisseling’. De kenniswerkers moeten in het hoger onderwijs specifieke training kunnen genieten, zodat ze voor Vlaamse en internationale bedrijven die zich in Vlaanderen vestigen uitgroeien tot gegeerde werknemers, die onmisbaar zijn voor een vlotte communicatie en gegevensuitwisseling met allerlei overheidsdiensten.

Het voorgaande betekent concreet dat de departementen Bestuurskunde van het hoger onderwijs specifieke programma’s elektronisch bestuur kunnen uitbouwen, met een belangrijke nadruk op OxB. De kenniswerkers zouden via een officiële eGunningswebstek onder meer overheidsopdrachten kunnen selecteren die perfect op maat van hun bedrijf gesneden zijn.

²⁵ Internationaal is de term ‘*New Public Management*’ gangbaar.

²⁶ Internationaal is de term ‘*back-office*’ gangbaar.

²⁷ Internationaal is de term ‘*front-office*’ gangbaar.

²⁸ Internationaal is de term ‘*Government to Business*’ gangbaar.

Het Vlaams Belang pleit alvast voor de invoering van een **digitale boordtabel** om de huidige bevoegdheidsversnippering tussen het federale en het Vlaamse niveau te overbruggen. Deze beveiligde boordtabel bestaat uit formulieren ten behoeve van de communicatie tussen bedrijven en de overheidsdiensten, met het oog op het bekomen van vergunningen. Het beheer van deze digitale tabel - die het aanvragen van vergunningen en het opvolgen van de boekhouding kan vergemakkelijken - kan eventueel worden uitbesteed. De digitale tabel helpt de boekhouding bijhouden, maakt de aanvraag van vergunningen mogelijk en het snel registreren van pas aangeworven werknemers (het huidige DIMONA of INTERVAT). Al deze toepassingen staan of vallen met een verdere integratie van meer specifieke bedrijfsgegevens in één 'kantoor interne verwerking'.

3. Milieubeleid

Fiscale maatregelen, in plaats van sancties. Het Vlaams Belang staat voor een milieubeleid zonder pesterijen. Het effect van allerlei ecotaksen en milieuheffingen is twijfelachtig en meestal gaat het om verkapte belastingverhogingen. Het is volgens het Vlaams Belang een heel wat betere benadering om duurzaam energiegebruik en milieuvriendelijke producten en bedrijven fiscaal aan te moedigen door een verlaging van de BTW op die producten. Het Vlaams Belang wil eveneens een verlaging van de BTW voor alle technologieën die aan het einde van het productieproces een meer milieuvriendelijk product opleveren. Het verlaagde BTW-tarief zal het gebruik van hoogwaardige en milieuvriendelijke technologieën in bedrijven in de hand werken. Het Vlaams Belang verkiest deze benadering boven de oeverloze uitbreiding van de aftrekposten, die trouwens geregeld met elkaar in botsing komen.

Onze partij is dus geen voorstander van het huidige sanctionerende beleid. Wij willen bedrijven belonen die erin slagen minder afval te produceren dan het gemiddelde in hun sector én significant beter presteren dan internationale en Europese afspraken. Het Vlaams Belang bepleit een gezonde concurrentie tussen bedrijven om te produceren met steeds minder afval tot gevolg.

Meer aandacht voor preventie. Om het probleem van de afvalberg verder te beperken kiest het Vlaams Belang voor afvalpreventie en het bannen van schadelijke producten, waar mogelijk. Onze partij kiest voor selectieve afvalophaling en het hergebruik van grondstoffen. Het afval dat niet meer voor gebruik in aanmerking komt, willen wij milieuvriendelijk verwerken.

Een doorgedreven modernisering van de afvalverwerking. In heel wat gevallen blijft het afvalbeleid helaas ook op de verbrandingsoven aangewezen. Die ovens moeten geschikt zijn voor de recuperatie van energie en dienen te beantwoorden aan de allerstrengste normen, temeer daar Vlaanderen een dichtbevolkt land is, waar ook veel vervuiling is door industrie en autogebruik op een beperkte oppervlakte. De nog steeds toenemende druk op bodem, water en lucht door de vervuiling vergt een permanente modernisering van onze verbrandingsovens.

Sancties als stok achter de deur. Slechts in laatste instantie pleit het Vlaams Belang voor strenge straffen. Dit is het geval bij opzettelijke milieuvervuiling. Het motto 'de vervuiler betaalt' slaat volgens ons niet alleen op het betalen van een boete, maar ook op het herstellen van de aangerichte schade.

4. Ruimtelijke ordening

Onze troeven beter uitspelen. Het Vlaams Belang wil een ruimtelijke ordening ten dienste van het ondernemende Vlaanderen. Onze partij is voorstander van meer verwevenheid en polyvalent ruimtegebruik ten behoeve van de kansen die de specifieke Vlaamse economische structuur heeft. Vlaanderen heeft in de onmiddellijke omgeving van de centra van werkgelegenheid een groot aanbod aan arbeidskrachten. Een betere benutting van de mogelijkheden inzake binnenscheepvaart, spoorwegvervoer en luchthavens is noodzakelijk.

Realistisch ruimtegebruik. De strikte scheiding tussen stedelijk gebied en buitengebied beantwoordt niet aan de hedendaagse realiteit. Een aantal vitale functies (bijvoorbeeld afvalverwerking en energieopwekking) die noodzakelijk zijn om het stedelijk gebied te laten leven zitten immers in het buitengebied. De verschillende vormen van 'economie' vragen hoe dan ook hoogwaardige en professioneel uitgebouwde locaties - zogenaamde groeipolen²⁹ - in of nabij de steden zodat voldoende werkgelegenheid kan worden gecreëerd. Het typisch Vlaamse netwerk van KMO's en zelfstandigen breidt nog steeds uit. Landbouwbedrijven in traditionele zin en ook de glastuinbouw en andere niche-teelten dienen te beschikken over ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden.

Het Vlaams Belang wil prioritair historisch vervuilde industrieterreinen saneren en verouderde bedrijventerreinen herstructureren. Daarnaast moet de overheid ook nieuwe bedrijventerreinen ontwikkelen.

De stadsvlucht keren. De uittocht vanuit de steden naar de voorsteden en groene gemeenten legt een zware druk op de zeldzame open ruimtes. Het Vlaams Belang wil de stadsvlucht zo snel mogelijk stoppen. De overheid moet wonen en werken in de stad weer aantrekkelijk maken. Daarvoor is een pakket maatregelen nodig. Wij denken daarbij aan een harde aanpak van de criminaliteit, aan de sanering van verloederde wijken en aan het verlenen van premies en subsidies die het wonen in de stad ook fiscaal bevorderen.

5. Mobiliteit en infrastructuur

De sterke aangroei van het woon-, werk- en vrachtverkeer en het uitblijven van een doordacht beleid, hebben ervoor gezorgd dat onze wegen langzaam dichtslibben. Het Vlaams Belang wil de bereikbaarheid van onze bedrijven garanderen en de concurrentiepositie van onze economie vrijwaren.

Wegvervoer: de lacunes wegwerken. In het brede mobiliteitsdebat in het algemeen en de wegeninfrastructuur in het bijzonder wil het Vlaams Belang dat voldoende rekening wordt gehouden met de economische noodzaak van het wegwerken van heel wat lacunes in het wegennet. In alle Vlaamse provincies zijn er dringende projecten te realiseren (*zie hoofdstuk c. concrete maatregelen*).

Binnenvaart: een transportmiddel van de toekomst. De Vlaamse bevaarbare waterlopen bieden een uiterst waardevol instrument met een sterk groeipotentieel om het mobiliteitsprobleem efficiënt aan te pakken. Het Vlaams Belang gelooft in de binnenscheepvaart als één van de transportmiddelen voor de toekomst. Via een netwerk van containerterminals zouden bedrijven minder afhankelijk moeten worden van het wegvervoer. Arbeiders die in deze netwerken actief zijn, moeten onder het soepele en gunstige statuut kunnen werken van de huidige havenarbeiders zoals die bijvoorbeeld in de Antwerpse haven aan het werk zijn. Binnenschepen dienen ook tijdens de weekends en 's nachts te kunnen worden geladen en gelost. Hier moeten samen met de private sector zoveel mogelijk middelen voor worden vrijgemaakt.

²⁹ *Zie: Congreswerkgroep III 'Economische ontwikkeling.'*

Investeren in modern spoorwegnet. Als Vlaanderen ook in de toekomst een belangrijk transportland wil blijven, zijn investeringen in een modern, open en internationaal aangepast spoorwegnet broodnodig. Treinverkeer kan inderdaad een alternatief bieden voor het wegvervoer en de verkeersstroom op de Vlaamse auto(snel)wegen efficiënter laten verlopen. Een belangrijke voorwaarde daartoe is een bedrijfsvriendelijker beleid. Het Vlaams Belang wil de toegankelijkheid van en naar de Vlaamse economische centra vrijwaren, en voor een kwantitatieve en kwalitatieve uitbouw van het treinaanbod zorgen. Onze partij wil ruime containeroverslagplaatsen in elk economisch centrum ter hoogte van de spoorontsluiting. De spoorwegmaatschappij moet zich flexibeler opstellen en inspelen op de concrete noden van het bedrijfsleven.

Groeikansen voor Vlaamse luchthavens. De vaudeville rond de luchthaven van Zaventem bewees eens te meer dat Brussel nooit een volwaardig derde gewest had mogen worden. Meer dan ooit worden de Brusselse instellingen vandaag misbruikt als een instrument tegen de belangen van de Vlaamse economie en tegen de broodwinning van tienduizenden Vlaamse werknemers. De lafheid van de Vlaamse meerderheidspartijen in Brussel kan ter zake niet scherp genoeg gehekeld worden.

Voor het Vlaams Belang is en blijft Zaventem een uiterst belangrijke economische groeipool en wij verzetten ons bijgevolg met klem tegen de francofone plannen om met federale (en dus Vlaamse) middelen een grootschalige nieuwe luchthaven te bouwen op Waals grondgebied, wat zou neerkomen op een immense transfer van bedrijven en jobs richting Wallonië. Het voortbestaan zelf van Zaventem zou hierdoor in het gedrang komen.

Na de terugval van het luchtverkeer in 2001 is er tijdens de daguren nog behoorlijk wat groeimarge voor het luchtverkeer. Hierbij moet vanzelfsprekend rekening worden gehouden met de leefbaarheid voor de omgeving en met een billijke spreiding van de hinder, waarbij Brussel eindelijk zijn rechtvaardig deel moet opnemen. Dit geldt a fortiori voor de nachtvluchten, die beperkt moeten blijven tot wat strikt economisch noodzakelijk is. Vanzelfsprekend blijft het Vlaams Belang ijveren voor de regionalisering van de bevoegdheden inzake Zaventem.

Een land dat de ambitie heeft het logistieke hart van Europa te zijn heeft ook nood aan een fijnmazig net van regionale luchthavens. Het Vlaams Belang pleit voor de groeikansen van de luchthavens van Oostende-Brugge, Deurne en Kortrijk-Wevelgem.

6. Energiebeleid

Elk klimaatbeleid moet rekening houden met de economische en wetenschappelijke aspecten. Optimalisatie van bestaande technologie, de bevordering van hernieuwbare energie, het rationeel energiegebruik (REG), het vraagbeheer en de warmtekrachtkoppeling zijn allemaal stukken van de puzzel maar mogen niet tot elke prijs worden ingezet.

Uitstap kernenergie ongedaan maken. De kernenergieoplossing, d.w.z. een technologie die geen CO₂ voortbrengt en die tegelijk op grote schaal beschikbaar, bruikbaar en betaalbaar is, moet aangehouden worden. De beslissing om vervroegd uit te stappen uit de kernenergie moet worden teruggedraaid. Een vervroegde uitstap zou de economie immers voor onoverkoombare problemen stellen, aangezien het enige echte alternatief de massale overschakeling op fossiele energiebronnen is. Een uitstap uit de kernenergie zou bovendien betekenen dat hoogtechnologische sectoren die nu kennis leveren ten behoeve van onze kernenergiesector, worden verplicht om klanten te zoeken in buitenlandse nucleaire sectoren - met alle gevolgen vandie voor de Vlaamse werkgelegenheid en de inbedding van deze kennis in het Vlaams technologisch landschap.

Het Vlaams Belang blijft voorstander van een zo divers mogelijk elektriciteitspark in Vlaanderen. Kernenergie is in België goed voor 56% van de elektriciteitsproductie, gas voor 25% en vaste brandstoffen voor 14%. Op dit

ogenblik wordt reeds ongeveer 6TWh (terra-watt uur) ingevoerd uit Frankrijk. Het jaarlijks elektriciteitsverbruik is in de periode 1990-2003 met 2,76% per jaar gestegen in Vlaanderen. We moeten 31% meer energie leveren tegen 2025. Alleen al de extra productie van deze hoeveelheid energie is een uitdaging. Als deze groei kan opgevangen worden door de bouw van gascentrales, warmtekrachtkoppeling en groene stroom zal dit reeds een succes zijn. Het is onrealistisch te denken dat naast deze groei ook nog de vervanging van 43TWh nucleair geproduceerde elektriciteit kan opgevangen worden door bijvoorbeeld groene stroom. We moeten op zijn minst een status quo nastreven wat het aantal kerncentrales betreft. Bovendien is het duidelijk dat nucleaire stroom samen met groene stroom de laagste externe milieukost heeft. Als we fossiele brandstoffen zouden gebruiken in plaats van nucleaire energie halen we Kyoto nooit. Het is echter onduidelijk hoe dit te rijmen zou vallen met de Vlaamse en Belgische klimaatdoelstellingen. Het Vlaams Belang is bereid om alle onderzoeksinvesteringen inzake het stimuleren van het energieaanbod, te ondersteunen.

Het emissiehandelssysteem voor de grootgebruikers - verantwoordelijk voor de helft van alle CO₂-emissies - moet optimaal kunnen functioneren. Hierdoor kan men op zijn minst de helft van de broeikasgasemissies in Europa onder controle krijgen.

Naar een échte vrije energiemarkt. Aan de vrije energiemarkt dient te worden gesleuteld. De klanten zijn wel al vrijgemaakt maar de markt is nog onvoldoende geopend. Productiefaciliteiten, importcapaciteit, veilingen en beurs moeten mee de aanzienlijke kloof tussen productie en consumptie helpen dempen. De marktwerking en mededinging dienen de randvoorwaarden te scheppen in termen van transparantie en autonomie, om paal en perk te stellen aan de gevolgen van dominante posities en functionele monopolies. Aldus zullen kosten en prijzen kunnen worden gedrukt. Het Vlaams Belang meent dat liberalisering naast concurrentie ook een zeker regulering veronderstelt.

Strategische sectoren: geen uitverkoop aan Frankrijk. Het Vlaams Belang kan niet aanvaarden dat de kolonisering van onze energiesector op geen tegenstand van onze bestuurders stuit. Het Vlaams Belang wil harde garanties om deze vorm van kolonisering en erosie van Vlaamse zelfredzaamheid tegen te gaan. Wij kanten ons niet tegen internationale spelers op de Vlaamse - en bij uitbreiding Europese - markt, maar zijn absoluut gekant tegen de overname van strategische sectoren door Franse 'superbedrijven' met politieke inslag. Dit is wel degelijk het geval bij de overname van Electrabel. Wij pleiten voor de verankering van strategische sectoren, d.w.z. sectoren die onmisbaar zijn voor het algemeen belang, zoals bijvoorbeeld de energiesector.

7. Sociaal overleg.

Een sociale partij. Politieke tegenstanders beweren dat het Vlaams Belang een asociale partij is die tegen de vakbonden zou zijn en voor de afschaffing van het stakingsrecht. Niets is minder waar. Onze partij is altijd een uitgesproken sociale partij geweest. Welbegrepen sociaal overleg kan een bijdrage leveren tot een betere economische ontwikkeling.

Niemand betwist de historische rol van de vakbonden in de ontvoogding van de werknemers. Wij stellen echter vast dat vandaag politiek gekleurde vakbonden vaak een nefaste invloed hebben op de relatie tussen werkgevers en werknemers. In plaats van de belangen van hun leden te verdedigen, verlagen ze zich soms tot platte partijpolitiek, het verwerven van allerlei profijten en het dienen van de partij waarmee ze zijn verbonden. Net zoals de man in de straat zich niet meer herkent in het politieke bedrijf, herkent ook de arbeider, bediende of werkloze zich niet meer in het beleid van de vakbonden.

Rechtspersoonlijkheid en transparantie. Het Vlaams Belang is voorstander van vakbonden die de belangen van de werknemers behartigen, en vindt dat daarbij moet gestreefd worden naar het voldoen aan een aantal principes. Duidelijkheid, openbaarheid en democratische inspraak van de basis zijn zeer belangrijk als syndicale verenigingen geloofwaardig willen zijn in hun strijd voor de werknemersbelangen. Het is zeer de vraag of dit mogelijk is zolang er structurele en personele banden zijn tussen de vakbonden enerzijds en de zuilen en politieke partijen anderzijds. Daarom pleit het Vlaams Belang voor politiek onafhankelijke vakbonden, die in alle openheid en democratie de belangen van de werknemers verdedigen. Deze voorwaarden zullen de slagkracht van de vakbonden niet doen afnemen. Integendeel, ze zullen hun geloofwaardigheid en effectiviteit sterk doen toenemen.

Het Vlaams Belang wil misbruiken aanpakken door vakbonden rechtspersoonlijkheid te geven en te verplichten een open boekhouding te voeren.³⁰ De monopolies van de politieke vakbonden zijn voorbijgestreefd om de belangen van de werknemers doelmatig en efficiënt te verdedigen. Er moet eveneens ruimte zijn voor de vertegenwoordiging van niet-gesyndiceerde werknemers in de ondernemingsraad. Deze raden moeten leiden tot een democratische besluitvorming die werkgevers én werknemers ten goede komt. Het mag tenslotte duidelijk zijn dat het 'recht op staken' het 'recht op werken' niet in het gedrang mag brengen. Het Vlaams Belang bepleit een administratieve vereenvoudiging van de sociale wetgeving en duidelijke loonbriefjes, die toelaten dat werknemers voortdurend de omvang van het overheidsbeslag op de lonen kunnen inschatten.

Subsidiariteit in sociaal overleg.³¹ Het Vlaams Belang is er sterk voorstander van om verschillende vormen van overleg in de schoot van het bedrijfsleven, dus tussen werkgevers en werknemers, te laten verlopen volgens het beginsel van de subsidiariteit. Dat betekent dat strak piramidiaal gestructureerde vakbondskoepels meer vrijheid moeten verlenen aan de afvaardigingen in de bedrijven om overleg te hebben en tot afspraken te komen op maat van individuele bedrijven en nog beter aangepast aan de specifieke arbeidsomstandigheden van bepaalde sectoren. Hieruit volgt dat wij kleinere vakbonden alle kansen willen geven om ook hun stem in het sociaal overleg te laten horen. Dit pleidooi veronderstelt het wegwerken van verschillende drempels die momenteel verhinderen een representatieve vakbond op te richten.

Vlaamse CAO's. Het Vlaams Belang pleit voor sectorale akkoorden op Vlaams niveau, vermits enkel zulke CAO's kunnen beantwoorden aan een levende economische realiteit, namelijk de Vlaamse economie. De 'Belgische economie' is een fictie, daar de Vlaamse en Waalse economieën als dag en nacht van elkaar verschillen.

³⁰ Koen Bultinck en Guy D'haeseleer: 'Wetsvoorstel tot het verlenen van rechtspersoonlijkheid aan organisaties van werknemers en overheids personeel', 30 oktober 2003.

³¹ Zie: [Congreswerkgroep I](#) 'Economische principes.'

De centrale Belgische loononderhandelingen moeten worden afgeschaft. Werknemers en werkgevers moeten Vlaamse CAO's kunnen afsluiten. Vlaanderen kan dan een eigen loonpolitiek voeren en zijn concurrentiepositie verbeteren op de internationale markt. Om de rechtsonzekerheid inzake het aanvullend paritair comité weg te werken en de benadeling van werknemers in deze bedrijven een halt toe te roepen, lijkt een uitzuivering en een structurele gezondmaking van het aanvullend paritair comité aangewezen. Zo kunnen ook bedrijven die ten onrechte in het aanvullend paritair comité zijn terechtgekomen in het kader van duidelijke CAO's functioneren. Sociale onrust in KMO's kan dan beslecht worden voor een geschillencommissie in de schoot van het paritair comité.

8. Een betere rechtsbescherming voor ondernemers.

Octrooiwetgeving vereenvoudigen, octrooien goedkoper maken. Het doel van een octrooisysteem is om mensen aan te moedigen nieuwe uitvindingen te doen, en met name om hen aan te moedigen de details van deze uitvindingen te onthullen. Uitvinders willen vaak geen details over hun uitvinding onthullen, omdat ze bang zijn dat iemand anders hun vondst zal kopiëren. Een wettelijk monopolie op het commercieel gebruik van de uitvinding is dan een middel zijn om deze angst weg te nemen, en vormt daarmee een stimulans om de details te onthullen. Een octrooi is een tijdelijk monopolie, verstrekt door de overheid, op iets dat gemaakt wordt door een uitvinder. Een octrooi geeft de houder gedurende twintig jaar het recht om iedereen te verbieden de geoctrooierde uitvinding toe te passen. In ruil voor dat recht moet hij wel jaarlijkse taksen betalen.

Het tijdelijke monopolie geeft de uitvinder ook een kans om de investeringen die hij tijdens de ontwikkeling van het product heeft gemaakt, terug te verdienen. Wanneer het octrooi gepubliceerd wordt, inclusief alle details over de uitvinding, kunnen anderen de uitvinding bestuderen. Hierdoor kunnen zij geïnspireerd raken om verbeteringen of alternatieven te ontwikkelen. Wanneer de uitvinder weigert licenties te geven, of een te hoge prijs vraagt, wordt dit helemaal interessant. Derden kunnen alternatieven ontwikkelen om het octrooi-monopolie te omzeilen. De maatschappij profiteert hiervan, omdat er dan twee varianten zijn die met elkaar in kwaliteit en prijs kunnen concurreren.

Het aanvragen van een octrooi kan bijzonder duur en tijdrovend zijn. Zeker het aanvragen van internationale octrooien kost veel geld en kan heel lang duren; deze moeten immers in verschillende talen vertaald en gepubliceerd worden. Daarenboven vindt de uiteindelijke octrooiverlening niet internationaal plaats, maar blijft dit voorbehouden aan de nationale instanties. De procedure om een Europees octrooi te bekomen kan drie tot vier jaar duren. De huidige octrooiwetgeving is eerder een rem op de ontwikkeling van nieuwe producten. Het Vlaams Belang pleit ervoor om de procedures voor zowel nationale als Europese en Gemeenschapsoctrooien (EU) eenvoudiger, soepeler en korter te maken. Ook de jaarlijkse taksen moeten sterk verminderd worden.

Het spreekt voor zich dat de mogelijkheid moet blijven bestaan om een oppositieprocedure in te leiden tegen de toekenning van een octrooi. Ook deze oppositieprocedure, die vandaag tot vijf jaar kan aanslepen, moet kort en soepel verlopen en moet sneller afgehandeld kunnen worden.

Een moderne vennootschapswetgeving. De vennootschapswetgeving moet soepeler en moderner. De huidige wetgeving is veelal een rem op de economische activiteit. Het Vlaams Belang wil dat de ondernemer centraal komt te staan. Hoewel Vlaanderen heel wat familiebedrijven telt, vormt de overdracht van deze ondernemingen vaak een probleem. Wanneer de opvolging binnen de familie niet mogelijk blijkt, gebeurt het vaak dat het familiebedrijf zijn activiteiten staakt. Externe bestuurders of zaakvoerders voelen zich niet snel geroepen om de zaak in handen te nemen omwille van de risico's die verbonden zijn aan de bestuurdersaansprakelijkheid.

Bestuurders van vennootschappen kunnen persoonlijk aansprakelijk worden gesteld (zowel burgerlijk als strafrechtelijk) door de aandeelhouders. De lijst van fouten op basis waarvan bestuurders aansprakelijk gesteld kunnen worden is zeer uitgebreid en groeit nog aan naarmate nieuwe wetten de bestaande vennootschapswetgeving vervolledigen. Het beroep van bestuurder in een vennootschap houdt bijgevolg meer en meer risico's in, zodat ondernemingen minder gemakkelijk competente mensen kunnen aanwerven voor deze belangrijke functie. Het nemen van risico's wordt ontmoedigd, zelfs als ze weloverwogen zijn en rekening houden met alle betrokkenen. Het Vlaams Belang pleit voor een vennootschapswetgeving die omzichtig omspringt met de bestuurdersaansprakelijkheid en voor een limitatieve lijst van fouten waarvoor bestuurders aansprakelijk kunnen gesteld worden.

Geen omkering van de bewijslast. De bepalingen in de 'anti-discriminatiewet' en de 'anti-pestwet' die de bewijslast omkeren, gaan niet alleen in tegen de algemene rechtsregels, maar zorgen daarenboven ook voor een zware administratieve overlast voor de ondernemingen. Het Vlaams Belang wil de zogenaamde anti-pestwet afschaffen en is voorstander van een verplicht vertrouwenspersoon voor ondernemingen met meer dan 50 werknemers. De opleiding van de vertrouwenspersoon - die een bemiddelende rol heeft maar eventueel ook in rechte kan optreden in alle gevallen van laster, eerroof en intimidatie - zou deels door overheid, werknemers- en werkgeversorganisaties worden bekostigd.

C. CONCRETE MAATREGELEN

Administratie.

1. Het Vlaams Belang bepleit de onmiddellijke invoering van een geïntegreerde bouw- en milieuvergunning.
2. Het Vlaams Belang staat voor een bedrijfseconomische doorlichting van het overheidsapparaat op alle beleidsniveaus. Onze partij wil een drastische modernisering van het federale ambtenarenapparaat. Overheidsmanagers moeten een duidelijk, taakgebonden mandaat krijgen, met evaluaties en eventuele sancties. Er moeten garanties komen inzake de talenkennis van de ambtenaren.
3. Onze partij wil een onmiddellijke depolitisering en herwaardering van de overheidsadministratie. Dit houdt natuurlijk ook de afschaffing van de politieke kabinetten in.
4. Er moet een verdere, maximale administratieve vereenvoudiging komen. De tot nu toe genomen initiatieven zijn ruim onvoldoende. De 'Kenniscel Wetsmatiging' is een goed initiatief maar gaat niet ver genoeg. Het Vlaams Belang wil een daadwerkelijke afbouw van de 'regelneverij'. Maar dat moet hand in hand gaan met een kwalitatieve verbetering van de regelgeving waarbij het taalgebruik dient vereenvoudigd, een identieke interpretatie van regelgeving door alle overheidsinstellingen en ambtenaren moet gebeuren, de regelgeving regelmatig moet worden gecoördineerd en geëvalueerd.
5. Het Vlaams Belang wil de sociale balans voor ondernemingen afschaffen. Het indienen van een sociale balans betekent jaarlijks een zware administratieve belasting voor de ondernemingen, terwijl de overheid zelf reeds over de meeste gegevens beschikt.
6. Het Vlaams Belang pleit voor de invoering van een KMO-Impactfiche. Deze impactfiche moet duidelijk de gevolgen van een nieuwe regel voor de KMO aangeven, met bijzondere aandacht voor de uitvoerbaarheid en administratieve lasten. Het voorstel van de bedrijfsimpacttoets werd weerhouden in de tekst van de Ondernemingsconferentie en moet zo snel mogelijk worden geconcretiseerd.
7. De regering moet prioriteit geven aan een goede werking van de Kruispuntbank voor Ondernemingen en van de ondernemingsloketten. Meer overleg met en meer middelen voor de ondernemingsloketten. Het Vlaams Belang bepleit één centrale en actuele Vlaamse databank die kan gelinkt worden aan de federale Kruispuntbank Ondernemingen, één centrale vergunningsdatabank, de afstemming van de milieu-informatie en de integratie van de bouw-, milieu- én socio-economische vergunning. Het Vlaams Belang is niet gekant tegen de Kruispuntbank voor Ondernemingen, maar zij moet de 'front-office' vormen en niet omgekeerd.
8. Het Vlaams Belang breekt een lans voor het invoeren van specifieke programma's Elektronisch Bestuur in de departementen Bestuurskunde van het hoger onderwijs.

Milieu.

1. Het Vlaams Belang wil de onmiddellijke opmaak en uitvaardiging van pakketten integrale milieuvorwaarden omdat dit voor de KMO's een belangrijke vereenvoudiging betekent. Er moet een eenvoudige meldingsprocedure worden uitgewerkt die bedrijven de rechtszekerheid geeft dat ze inderdaad onder het toepassingsgebied van de integrale voorwaarden vallen.

2. De regelgeving rond de integrale milieuvorwaarden moet regelmatig gemoderniseerd worden op basis van de praktijkervaring en informatie over de recente milieuvriendelijke technologie. Uiteindelijk moet het de bedoeling zijn om alle bedrijven in te delen per specifieke doelgroep en aan dezelfde milieuvorwaarden te onderwerpen. Dit moet een verregaande vereenvoudiging teweegbrengen.
3. De overheid moet eindelijk werk maken van de internettoepassingen rond de milieuvergunningenwegwijzer, het milieuvergunningenloket (digitale loketformule) en de milieuvergunningendatabank.
4. Ecologisch(er) produceren en hergebruik als gevolg van een efficiënte(re) toepassingen van O&O-technologieën moet fiscaal gestimuleerd worden in tegenstelling tot de huidige bestraffende maatregelen en taksen.

Afval en bodemsanering.

1. Voor het Vlaams Belang is het uitgesloten dat de Vlaamse regelgeving inzake afval en bodemsanering strenger is dan de Europese voorschriften, laat staan dan de Waalse milieureglementen.
2. Het budget voor bodemsanering moet drastisch worden opgetrokken. In Nederland wordt jaarlijks 200 miljoen euro uitgetrokken voor de bodemsanering en neemt de overheid tot 70% van de saneringskosten voor historische vervuiling bij KMO's voor haar rekening. Het Vlaams Belang wil de aansprakelijkheid van bedrijven voor historische vervuiling begrenzen tot 1980 (vanaf 1980 werd Vlaanderen immers bevoegd voor milieuwetgeving).
3. Er moet een financieringsregeling komen met duidelijke voorwaarden waaraan bedrijven moeten voldoen om te kunnen genieten van overheidssteun. Het nultarief voor afvalverwijdering moet uitgebreid worden tot alle afvalstoffen waarvoor geen alternatieve verwerkingsmogelijkheden bestaan.
4. Onze partij wil de regelgeving rond bodemvervuiling drastisch vereenvoudigen. Het kan niet dat bij elke 'overdracht' van grond (oriënterend bodemonderzoek in het geval van een grond waarop een risico-activiteit heeft plaatsgevonden) een bodemattest moet zijn. Ook de onderzoeksprocedure moet eenvoudiger door het beschrijvende en het oriënterende bodemonderzoek te laten samenvallen.

Europese ontwerpverordening 'Registration, Evaluation and Authorisation of Chemicals' (REACH).

- Het Vlaams Belang pleit inzake REACH voor een risicogebaseerde aanpak die vooral rekening houdt met de mate waarin mensen of het milieu eraan blootgesteld worden, rekening houdend met het gebruik ervan. Een op te richten Europees Centraal Agentschap moet dan op basis van objectieve criteria en procedures de risico-analyse altijd in twijfel kunnen trekken en/of bijkomend onderzoek vragen.

Ruimtelijke ordening.

1. Het Vlaams Belang bepleit meer locaties voor bedrijven door reservatie, (her)bestemming en uitrusting.
2. De regularisatie van zonevreemde bedrijven en de uitbreiding ervan mag niet worden gezien als het creëren van bijkomende bedrijventerreinen.

3. Ondernemers die een bouw aanvraag doen, moeten in kennis gesteld worden van hun rechten en plichten. Onze partij wil de vergunningsprocedures vereenvoudigen en verkorten.

Mobiliteit en infrastructuur.

Een groeipoleneconomie vereist ter hoogte van de economische centra op elkaar aansluitende transportmodi. Het gebruik van luchthavens, treinsporen en binnenscheepvaart moet zoveel mogelijk gestroomlijnd worden.

1. Inzake wegvervoer zijn in alle Vlaamse provincies nog ontbrekende schakels in te vullen. Deze moeten zo vlug mogelijk worden gerealiseerd. Het Vlaams Belang eist dat volgende ontbrekende schakels prioritair worden gerealiseerd.
 - a. in West-Vlaanderen: effectieve ontsluiting van de Zeebrugse haven via de weg (aansluiting met E40), het spoor en de binnenvaart; wegverbinding Ieper-Veurne; afwerking van de R8 rond Kortrijk; ontubbeling van het spoor tussen Brugge en Gent.
 - b. in Oost-Vlaanderen: sluiting van de R4, ten behoeve van de streek- en havenmobiliteit; Waasland bereikbaar houden door bijvoorbeeld de aansluiting van de E17 naar de N49 te verbeteren en te optimaliseren via de bestaande infrastructuur.
 - c. in Vlaams-Brabant: voltooiing van de Ring onder Brussel en ontsluiting van de luchthaven van Zaventem; de verbinding Leuven-Mechelen (E314-E19).
 - d. in Limburg: Noord-Zuid verbinding; optimalisering van de verkeerswisselaar Lummen op de E313; aansluiting Sint-Truiden met E40.
 - e. In Antwerpen: uitvoering van de Scheldeverdieping tot 14 meter 'tij-ongebonden' en aanleg van de A-102 Merkssem-Wommelgem. Aanleg van de Liefkenshoekspoortunnel, gecombineerd met de aanleg van de tweede havenontsluiting voor Antwerpen, de activering van de IJzeren Rijn en de daarmee samenhangende heropening van lijn 18.

Energie.

1. Het Vlaams Belang eist een regionalisering van het energiebeleid. Regulering en tarifiering dienen een gewestelijke bevoegdheid te worden en distributie een homogeen bevoegdheidspakket. Ook de eventuele heffingen op het stroom- en aardgasverbruik moeten een bevoegdheid van de gewesten worden.
2. Inzake het nastreven van ecologische en ruimtelijke duurzaamheid dient steeds rekening te worden gehouden met de impact op de competitiviteit van de ondernemingen. De competitiviteit van (energie-intensieve) bedrijven mag niet verder worden bedreigd door steeds stijgende energielasten.
3. De Vlaamse regering moet de Elia-taks onmiddellijk afschaffen. Het Vlaams Belang sluit zich aan bij de sociale partners binnen de SERV die hebben opgeroepen om de taks versneld af te schaffen vanaf 2006 voor alle verbruikers.
4. Het Vlaams Belang bepleit een verlaging van de tarieven voor de toegang tot de distributienetten. De energierekening mag niet langer stijgen via het doorrekenen van nieuwe initiatieven in de distributievergoeding.
5. Het Vlaams Belang kiest voor het behoud van de kernenergie en wenst de voorzichtigheid daaromtrent aan te houden, zondig te verscherpen. De uitstap uit kernenergie is op dit ogenblik hypocriet en onverantwoord. Er zijn momenteel onvoldoende alternatieven voorhanden. De hoogtechnologische

kennis die Vlaanderen inzake kernenergie bezit dient te worden behouden. Daarnaast dienen er onverwijld onderzoeksprogramma's te komen met betrekking tot de eventuele aanwending van vrij grote hoeveelheden fossiele brandstoffen. De bestaande kennis dient verder ontwikkeld te worden en/of aangevuld met bestaande succesvolle kennis uit het buitenland. Tot slot wenst onze partij de zoektocht naar alternatieve energiebronnen te stimuleren.

6. De beste motivatie voor het halen van de Kyoto-normen is de nadruk leggen op rationeel energiegebruik bij KMO's en kleine bedrijven. Daarbij dient vooral de nadruk te worden gelegd op het terugverdieneffect en het rendement van energiebesparende investeringen. Het aantal in de KMO gespecialiseerde energieconsulenten moet worden verhoogd.

Sociaal overleg.

1. Vakbonden hebben veel macht en invloed maar zijn aan geen controle onderworpen doordat zij feitelijke verenigingen zijn. Het Vlaams Belang wil daarom dat zij rechtspersoonlijkheid zouden aannemen. Derden die benadeeld worden door een actie van de vakbonden mogen niet rechteloos zijn.
2. Democratie: er moet bij de besluitvorming voldoende inspraak van de militanten zijn. Over beslissing tot staken moeten de betreffende leden worden geraadpleegd in de vorm van geheime stemming. Op geregelde tijdstippen moeten de besturen worden herkozen door de leden.
3. Transparantie: financiën, boekhouding en besluitvorming moeten openbaar zijn.
4. Onafhankelijkheid: bij hun optreden mogen vakbonden zich niet laten beïnvloeden of remmen door de partijpolitiek. Vakbonden dienen partijpolitiek ongebonden te zijn. Wat niet belet dat zij openbaar hun goedkeuring of afkeuring voor de standpunten of voorstellen van bepaalde partijen kunnen laten blijken.
5. Geen monopolies: er mogen voor het patronaat geen bevoorrechte gesprekspartners zijn. Het feit te behoren tot deze of gene vakbond mag noch tot bevoordeling noch tot benadeling leiden bij aanwerving, promotie of het toekennen van sociale voordelen. De voorwaarden voor erkenning als representatieve vakbond dienen ernstig versoepeld te worden. De uitbetaling van werkloosheidsvergoedingen is de taak van de overheid, niet van de vakbonden. We stellen eveneens vast dat verschillende werkgeversorganisaties, zoals VBO, Voka-VEV en UNIZO, zich opwerpen als de spreekbuis van alle werkgevers. Dit strookt niet altijd met de realiteit. Ook hier moet representativiteit beter onderbouwd worden.
6. Het recht op staken mag niet verhinderen dat werkwillige arbeiders en bedienden hun werkplek vervoegen wanneer zij dat willen, ook in stakingsperiodes.

Taalgebruik in ondernemingen.

- De decreetgever voorzag reeds in 1973 een aantal uitzonderingen op de regel dat alle betrekkingen tussen werkgever en werknemer in het Nederlands moeten verlopen. Het Vlaams Belang wil het decreet-Vandezande, dat de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en hun personeelsleden regelt, geenszins afzwakken of meer uitzonderingsmaatregelen voorstaan. Onze partij is er integendeel voorstander van om bedrijven net te ontraden om van uitzonderingsmogelijkheden in het decreet gebruik te maken. Dat kan bijvoorbeeld door het instellen van - voor Vlaanderen - een kwaliteitscertificaat 'NL-werkt.' Enkel in

Vlaanderen gevestigde ondernemingen die aan een minimum aantal criteria beantwoorden inzake het gebruik van het Nederlands op verschillende bedrijfsechelons mogen dan meedingen naar Vlaamse overheidsopdrachten. De criteria dienen in het certificaat te worden vastgelegd. Zij behelzen uiteraard het taalgebruik in de relaties tussen boven- en ondergeschikten in het bedrijf, maar ook de taal van opleidingen enzovoorts.

Betere rechtsbescherming voor ondernemers.

- De vennootschapswetgeving moet soepeler en moderner. Het Vlaams Belang wil evolueren naar een wetgeving waarin de ondernemer centraal staat. Onze partij wil de afschaffing van de 'anti-pestwet' en stelt als alternatief een verplicht vertrouwenspersoon in ondernemingen met meer dan 50 werknemers voor.

- * -